

VIŠINSKIS SIŪLO SVARSTYTI JAPONU TAIKĄ

FILMUOJA SOVIETŲ STOVYKLAS, BET TVIRTINA, KAD TAI SAJUNGININKŲ

N. Zelandijon išplaukė pirmas tremtinių transportas, jų tarpe yra lietuvių

(“Naujienu” korespondento pranešimas iš Vokietijos)

Per Švediją iš Sovietų užimtos Estijos gauta žinių, kad čia kino teatruose rodoma sovietinė filmas iš “tremtinių gyvenimo Vakarų Vokietijoje”. Filmoje vaizduojami išbadę ir apipylę žmogystos už kelių spygliuotų vielų tvorų.

Toliau matyti baisūs barakai. Žmogystos atkišusios rankas prašo duonos ir cigarečių nuorūkų. Juos saugo gausūs Amerikiečių policijos—MP būriai...

Iš tikrųjų tokių tremtinių stovyklų visoje Vakarų Vokietijoje nėra, bet tat tyčia vaizduojama sovietinės propagandos sumetimais. Gi filmų nuotraukos padarytos filmuojant sovietines koncentracijos stovyklas rytinėje Vokietijoje, perrengiant rusų sargybinius amerikiečių MP uniformomis, kas filmuotams nelabai sunku padaryti.

Visa kita liekasi nepakeista. Šitaip informuoja švedų leidinys “Laiskai iš už geležinės uždangos”.

VOKIEČIŲ MARKĖ NUOLAT KYLA

Naujoji vokiečių markė—DM kotiruojama Šveicarijoje kursu 100 DM už 60 šveic. frankų. Tat negirdėtai aukštas kursas. Bremene judojo biržoj už vieną JAV dolerį mokama vos 4,20 DM, kuomet oficialus kursas—3,30 DM už dolerį. Amerikinių cigarečių kartonas čia pardavinėjamas tik po 12-15 DM., pupelių kava po 10-11 DM. už svągą, kakao—5-6 DM. už 250 gramų.

Dabar Vokietijoje dolerių menkiau kas ir reikalauja, visi graibsto vokiškas markes.

PIRMASIS DP TRANSPORTAS Į N. ZELANDIJĄ

Gegužės mėn. 2 d. iš Triesto uosto išvyko 950 tremtinių į Naująją Zelandiją. Tremtiniams maitinti laive prisiūsta pusė tonos bičių medaus. Dauguma tremtinių medaus neragavę nuo prieškarinių laikų.

N. Zelandijoje tremtiniai bus patalpinti Pahiatua stovykloje ir čia vieną mėnesį bus geriau maitinami ir informuojami apie naująjį kraštą.

Vėliau vyrai turės dirbti prie vandens elektros jėgainių ir pakrovimo, o moterys—ligoninėse. Tremtinių tarpe yra ir lietuvių.

AUSTRALIJA DARBO PRIEVOLES NETRUMPINA

Kiekvienas išvykstantis Australijon tremtinis turi pasižadėti dirbti jam paskirtą darbą per dvejus metus.

Tokio pasižadėjimo nereikalaujama iš vyresnio amžiaus šeimos narių ir iš moterų su mažais vaikais.

Nuolat sklido gandai, kad ši prievolė būsianti sumažinta iki pusantų metų ir net iki vienerių metų. Dabar Emigracijos Departamentas iš Canberos pasiškino, kad darbo prievolė tremtiniams nebus sutrumpinta.

J. Š.

● Britų ministeris siūlė pirmiausia aptarti Berlyno klausimą. Jis reikalavo, kad sovietų valdžia laikytųsi susitarimų, liečiančių Berlyną. Višinskis pareiškė, kad susitarimų laizymas priklausd nuo vien tiktai nuo rusų. Bevin nori, kad rusai pasižadėtų Berlyno reikalų padarytų susitarimų netaikyti.

● Vakar kongresas pagerbė gyvybės netekusį James Forrestal. Kalbėtojai tvirtino, kad jis, būdamas pirmas apsaugos sekretorius, atliko nepaprastai didelį darbą.

James V. Forrestal

James V. Forrestal, buvęs Jung. Valstybių apsaugos sekretorius, sekmadienio ryte išsoko iš 16-to ligoninės aukšto ir užsimušė. Prezidentas Trumanas pareiškė, kad Forrestal yra karo auka, jis bus laidojamas Arlingtono kapuose.

Sovietų armija stiprinasi Pabaltėje

STOCKHOLM, Švedija, geg. 23 d. — Lenkai, turį ryšių su pogrindžio judėjimu, tvirtina, kad sovietų karo vadovybė stiprinasi visame Pabaltėje.

Chicago “Tribune” spaudos biuras patyrė, kad rusai stato tvirtoves visoje rytų Vokietijoje ir lenkų jūros pakraščiuose.

Visa eilė nacių aerodromų pataisyta ir pritaikyta didesniems lėktuvams. Sovietų aviacijos daliniai stovi Silezijos, Leipcego, Stettino ir Karaliaučiaus srityse.

BANDO NAUJAI PASTATYTUS TILTUS

Sovietų inžinieriai atstatė kelis Vislos tiltus ir bando jų pajėgumą, inžinieriais nepasitikinti. Per Vislos tiltus veža tris kartus didesnį svorį, negu anksčiau būdavo vežamas, kad išbandytų tiltų pajėgumą.

Sovietų karo vado padėjėjas tikrino visus geležinkelius, einančius į vakarus nuo Varšuvos. Lenkų karo vadovybė užpiko nepaprastai didelius kiekus maisto ir vaistų, neatrodo, kad savai kariuomenei jie būtų reikalingi.

Lenkų valdžia įsakė sudaryti sąrašus kareivinių ir mokyklų, kurias galima būtų paversti ligoninėmis.

RUSAI VEŽA GINKLUS ALBANIJAI

Dancigo, Štettino ir Rostocko uostuose eina didelis judėjimas. Sovietų transporto laivai veža karo medžiagą į Albaniją.

Į laivus krauna Lenkijoje gamintas karo uniformas, čekoslovakijoje gamintus tankus ir kulkosvaidžius. Rusai sako, kad visa tai vežama Rusijon, bet lenkai patyrė, kad ši karo medžiaga eina į Albaniją.

Laivus aptarnauja rusų jūrininkai, jie patys pasakoja, kad visa karo medžiaga eina į Durazzo uostą, kuris yra pietinėje Albanijoje.

★ James Forrestal laidotuvas įvyks trečiadienį.

★ Cape Girardeau, Mo., miestyje gyvybės neteko 22 asmenys, audra visiškai sugriovė 400 namų, vieną bažnyčią ir kelias dirbtuves. Nuostoliai siekia keturių milijonų dolerių.

KINIEČIAI PRIVERTĖ KOMUNISTUS TRAUKTIS NUO ŠANCHAJAUS

Priešas atstumė nuo Lungwha aerodromo, susisiektas su Kinija atstatytas

SANCHAJUS, Kinija, geg. 23 d. — Šiandien kiniečiai atmušė du komunistų puolimus ir privertė prieš trauktis iš kelių pozicijų.

Praeitą šeštadienį komunistai priartėjo prie svarbiausio Sanchajaus aerodromo. Komunistų artilerija ir kulkosvaidžiai lengvai apšaudydavo kiekvieną Lungwha aerodroman artėjantį lėktuvą.

Valdžia buvo priversta nutraukti susisiektą. Bet šiandien Lungwha aerodromas ir vėl laisvas.

KOMUNISTAI DEGINA SANCHAJŲ

Kiniečiams pavyko išmušti komunistus iš kelių strateginių Sanchajaus pozicijų. Kovos metu žuvo didokas komunistų skaičius.

Lungwha aerodroman šiandien jau nusileido keli valdžios lėktuvai, komunistų kulkos jų nepasiekė. Komunistams vis dėlto pavyko sukelti gaisrų keliuose Sanchajaus priemiesčiuose.

Atskridę naikintuvai padėjo pėstininkams išmušti priešą iš kelių priemiesčio pozicijų.

KOVOS EINA WHANGPOO PAKRAŠČIUOSE

Jau ketvirta diena eina kovos Whangpoo upės pakraščiuose.

Komunistai nori visiškai atskirti Sanchajų, bet kiniečiai vis dar tebekontroliuoja Whangpoo vandenį, leidžiančius susisiekti su Jangtse upe.

Kiniečiai patyrė, kad komunistai sutraukė daugiau jėgų į Kaochiao sritį, bet valdžia taip

Vėliausios Žinios

● Amerikos ir britų karo vadai įsakė sovietų policijai kraustytis iš vakarų sektoriuose esančių geležinkelio stočių.

● Britų sektoriuje vakar komunistai nušovė du streikuojančius geležinkeliečius. Iš sovietų sektoriaus atvyko trys šimtai ginkluotų streikaučių ir norėjo išmesti stočiųje tvarką palaikančius geležinkeliečius. Įvyko susirėmimas ir komunistai užmušė du vokiečius. Tada britų kariuomenė įsakė sovietų policijai ir komunistams tuojau kraustytis iš Zoo stoties ir daugiau ten nepasirodyti.

● Kada sekretorius Acheson priminė Višinskiui, kad Japonijos taikos reikalus reikia Washingtono svarstyti, ne Paryžiuje, sovietų komisarai tada siūlė Paryžiuje bent aptarti japonų sutarties reikalus.

● Prezidentas Trumanas nedalyvaus jokiuose pobūviuose, kol nebus palaidotas James V. Forrestal. Laidotuvsė dalyvaus visi kabineto nariai ir karo jėgų atstovai. Laidotuvs bus kuklios, bet buvusiam sekretoriui bus atiduota tinkama pagarba.

● Lungwha aerodrome vakar nusileido 20 kiniečių lėktuvų.

Čekai mušė Amerikos kareivius

FRANKFURT, Vokietija, g. 23 d. — Čekoslovakijos prezidentas Klement Gottwald, amerikiečių smarkiai spaudžiamas, “dovanojo” baumę kareiviams George Jones ir Clarence Hill.

Gruodžio mėnesį jie, paklydę, peržengė čekų sieną, buvo sučiupti ir nuteisti už “šnipinėjimą”. Grįžusieji kareiviai pasakoja, kad čekai juos keilais atvėėjais smarkiai mušė. Čekai reikalavę, kad išpasakotų karo paslaptis, duotų jiems vertingų informacijų, bet jiedu visą laiką tylėjo.

Kareivis Jones buvo taip sumuštas, kad kurį laiką buvo be sąmonės. O kareivis Hill jie mušė į galvą, šonkaulius ir padus.

Be to, jie buvo varinėjami iš Pilseno į Pragos kalėjimus, o vėliau ir vėl atgal. Kalėjime jie gaudavo blogą maistą. Abu kareiviai šiandien yra laisvi, bet netolimoje ateityje jie turės stoti karo teismui ir aiškintis dėl pasitraukimo iš kariuomenės.

Paskelbta Vokietijos Respublika

BONN, Vokietija, geg. 23 d. — Šiandien, lygiai dvyliką valandą, visoje vakarų Vokietijoje paskelbta federalinė vokiečių respublika.

Bonn mieste ir visuose kituose vakarų Vokietijos provincijos centruose iškelta juoda, raudona ir geltona vėliava. Tantai reikšė vokiečių valstybės sudarymą.

Federalinė Vokietija dar neturi jokios valdžios. Laikinąją valdžią sudarys 11 provincijų pirmininkai, o vėliau bus išrinktas parlamentas, federalinės valdžios prezidentas ir sudaryta valdžia.

SOVIETŲ PASIŪLYMAS NUSTEBINO VAKARŲ VALSTYBIŲ ATSTOVUS

Jei rusai priimtų Bonn konstituciją, tai tada sąjungininkai atstatytų prekybą

PARYŽIUS, geg. 23 d. — Šiandien ryte prasidėjo keturių valstybių užsienio ministerių konferencija. Radijo pranešimai sako, kad vakarų valstybių atstovus nustebino sovietų ministeris Andrei Višinskis.

Andrei Višinskis pasiūlė suvažiavusiems ministeriams svarstyti Japonijos taikos sutartį. Višinskis įtikinėjo ministerius, kad jie turi teisę ir kad tai esanti jų pareiga. Jis, žinoma, kalbėjo ir apie Vokietijos reikalus.

Šiandien nepadarytas joks pareiškimas spaudai, bet Višinskis pareiškė laikraštininkams, net už kelių dienų jis padarys svarbų pranešimą apie sovietų užsienio politiką. Pasakojama, kad Višinskis atrodė daug sukalbamesnis. Jo tonas yra nuolaidesnis, jis nespriešina dėl kiekvieno menkniekio.

Kada atvyko į pasitarimų rūmus, Višinskis pirmiausia pasisveikino su sekretoriumi Dean Acheson. Fotografai nesuskubo pasisveikinti nufotografuoti ir paprašė ministerius dar kartą pasisveikinti. Sekretorius Acheson vėl padavė ranką Višinskiui, o fotografai gavo gerus nuotraukas. Višinskis buvo labai mandaviešoji tvarka.

RUSAI NUTARĖ LAUŽYTI BERLYNO GELEŽINKELIEČIŲ STREIKĄ

Sąjungininkų karo vadai neleis komunistams ardyti tvarkos vakarų sektoriuose

BERLYNAS, geg. 23 d. — Berlyne jau trečia diena streikuoja geležinkeliečiai.

Sovietų karo vadovybė yra nusistatęsi lauzyti streiką. Rusai pasiuntė į vakarų Berlyno geležinkelio stotis ginkluotus policininkus ir streikaučius — jaunus komunistus.

Sovietų karo vadovybė šiandien pareiškė, kad ji nedarys jokių nuolaidų streikuojantiems, ji nemokės vakarų Vokietijos markėmis.

1,200 VOKIEČIŲ JAU SUŽEISTA

Susirėmimų metu vienas vokiečių užmuštas, 1,200 sunkiai sužeisti.

Amerikos komandantas sako, kad jis neleis komunistams ardyti tvarkos. Gen. Howley šiandien pakvietė britų ir prancūzų karo vadus pasitarti. Gen. Howley siūlo paimti geležinkelio stotis savo kontrolėn ir neleisti komunistams ardyti tvarkos.

Potsdamo susitarimas visą Berlyno geležinkelio judėjimą atidavė rusų kontrolėn. Gen. Howley sako, kad čia reikalas eina ne apie geležinkelio reikala, bet apie viešąją tvarką.

SOVIETŲ POLICININKAI BĖGA NUO RUSŲ

Visiems geležinkeliečiams paskelbus streiką, sovietų karo vadovybė turėtų tartis su darbininkų atstovais, bet rusai to nedaro. Jie suorganizavo streiklaužius, siunčia juos į vakarų

sektorius, o šie puola streikuojančius geležinkeliečius. Rusai pasiuntė į vakarus ir vadinamą geležinkelio policiją, kuri vartoja ginklus prieš streikuojančius. Amerikos karo vadai yra nusistatę uždrausti rusams ardyti tvarką.

Keli sovietų policininkai, atsiųsti į vakarų sektorių, atsisakė grįžti atgal. Policininkai atidavė ginklus ir pareiškė, kad jie nenori klausyti rusų įsakymų ir šaudyti į beginklius geležinkeliečius.

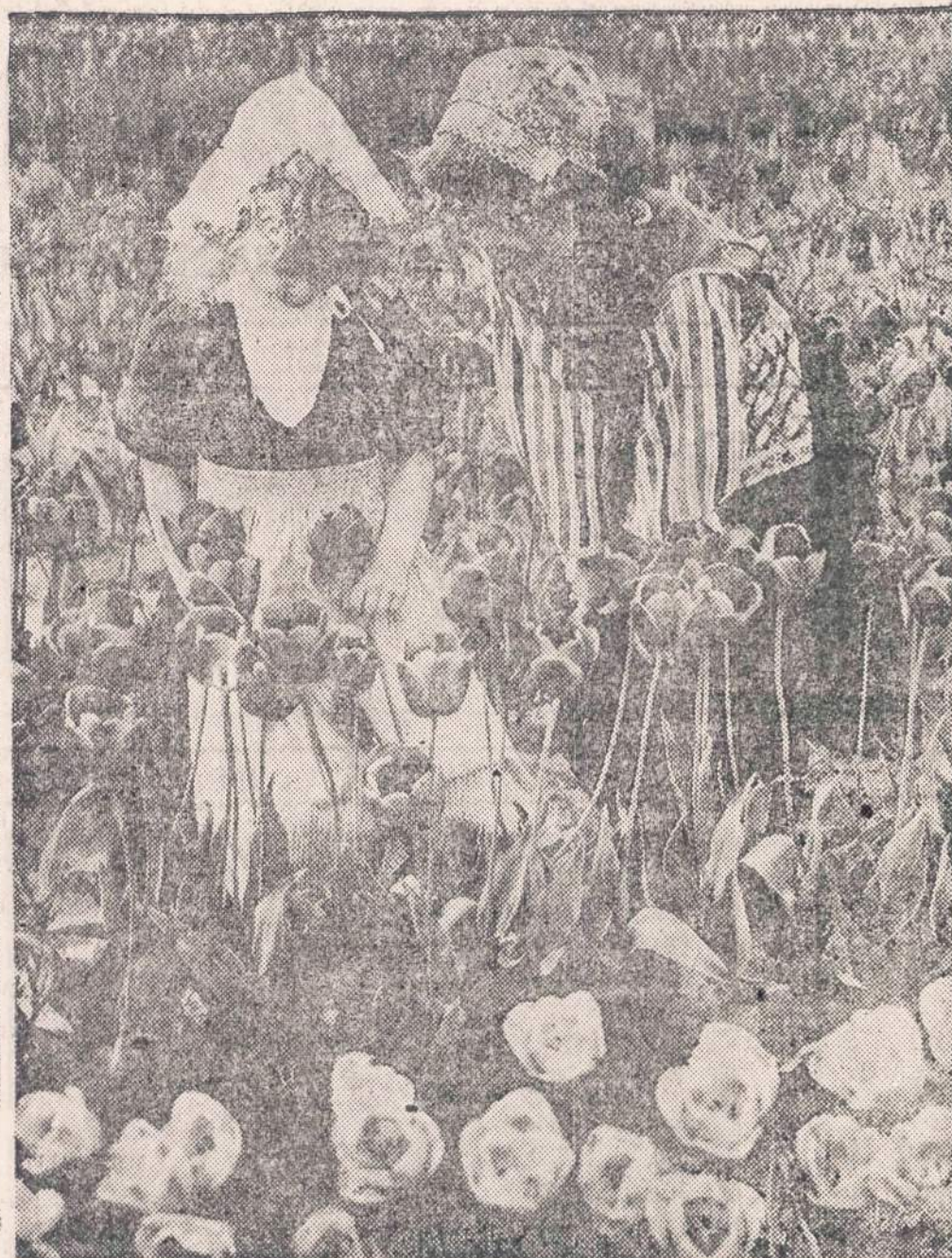
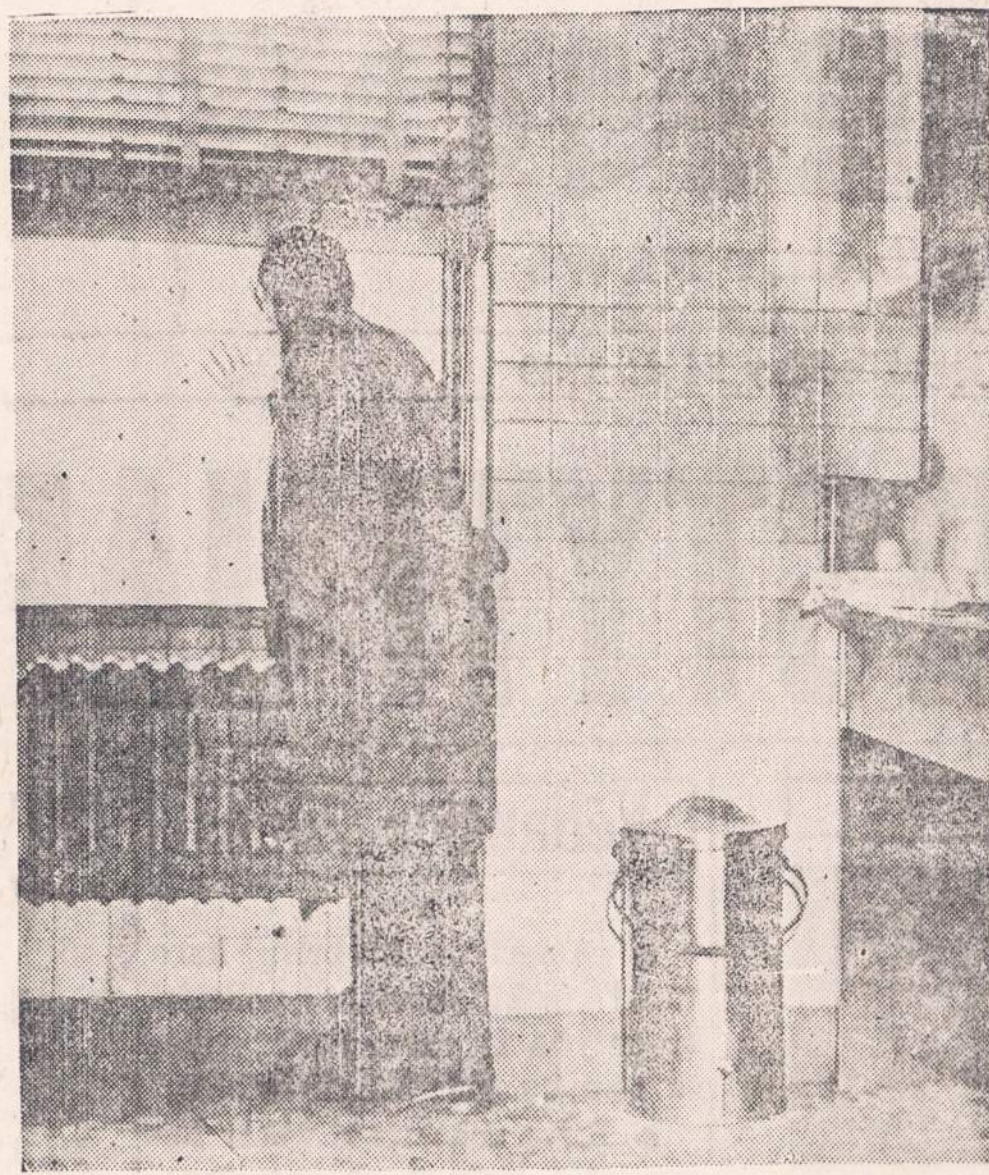
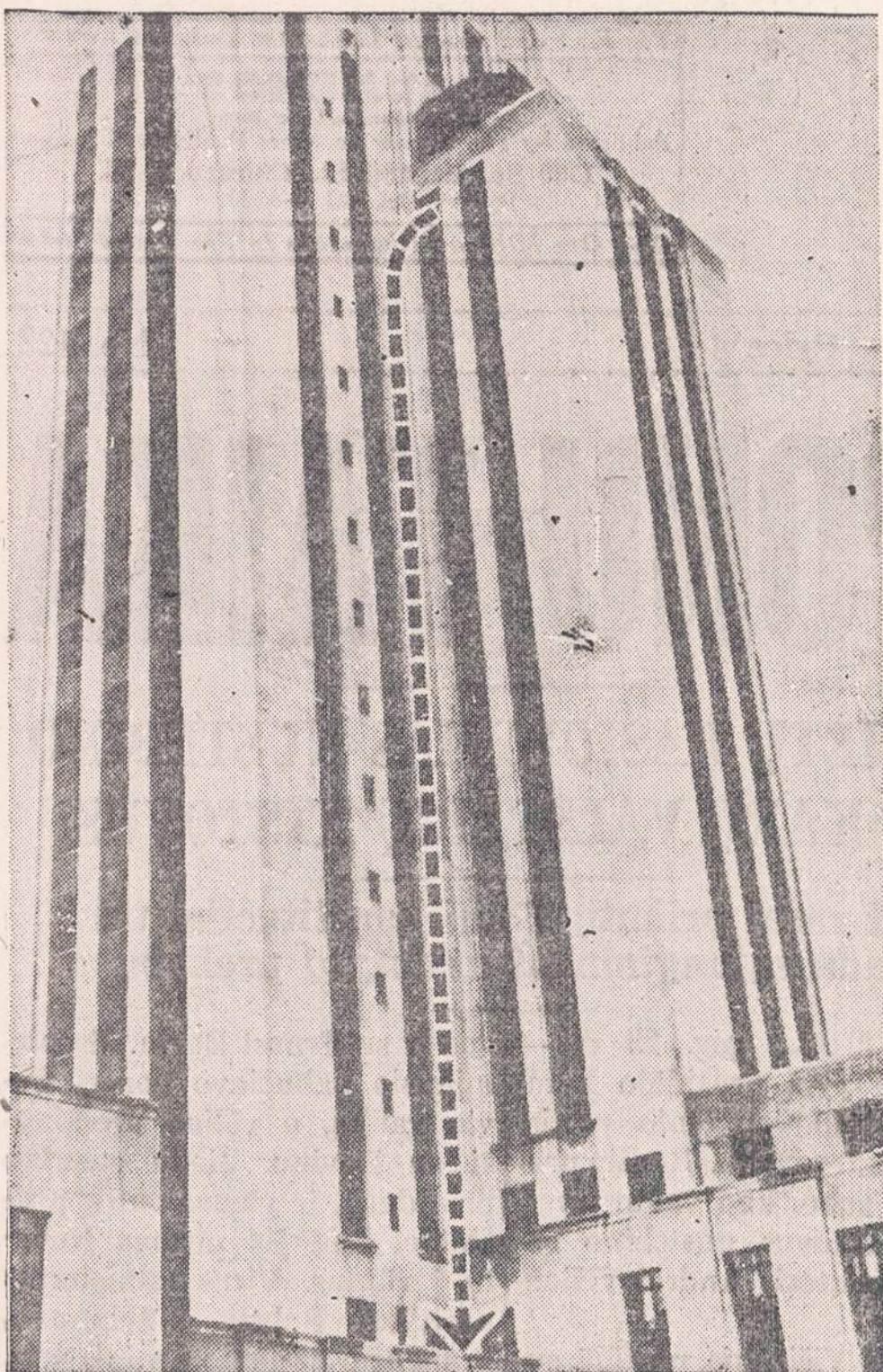
DARBININKAI KONTROLIUOJA VISAS STOTIS

Vakarų Berlyne geležinkeliečiai kontroliuoja visas svarbesnes stotis. Visame mieste sustabdytas judėjimas.

Prie stočių atvyko Amerikos karo policija, kuri draudžia komunistams ardyti tvarką ir puliti streikuojančius. Gen. Howley yra pasiryžęs palaikyti tvarką, jis nenori bereikalingo kraujo praliejimo. Britų ir prancūzų karo vadai nepritaria gen. Howley pasiūlymams.

Komunistų spauda labai nepatenkinta, kad šiandien, kada Paryžiuje prasidėjo užsienio ministerių konferencija, Berlyne visiškai nutrauktas susisiektas.

★ Belgijos premjeras nemano, kad Paryžium suvažiavę ministeriai galėtų susitarti. Konferencija pakens vakarų Europos konsolidacijos planams.

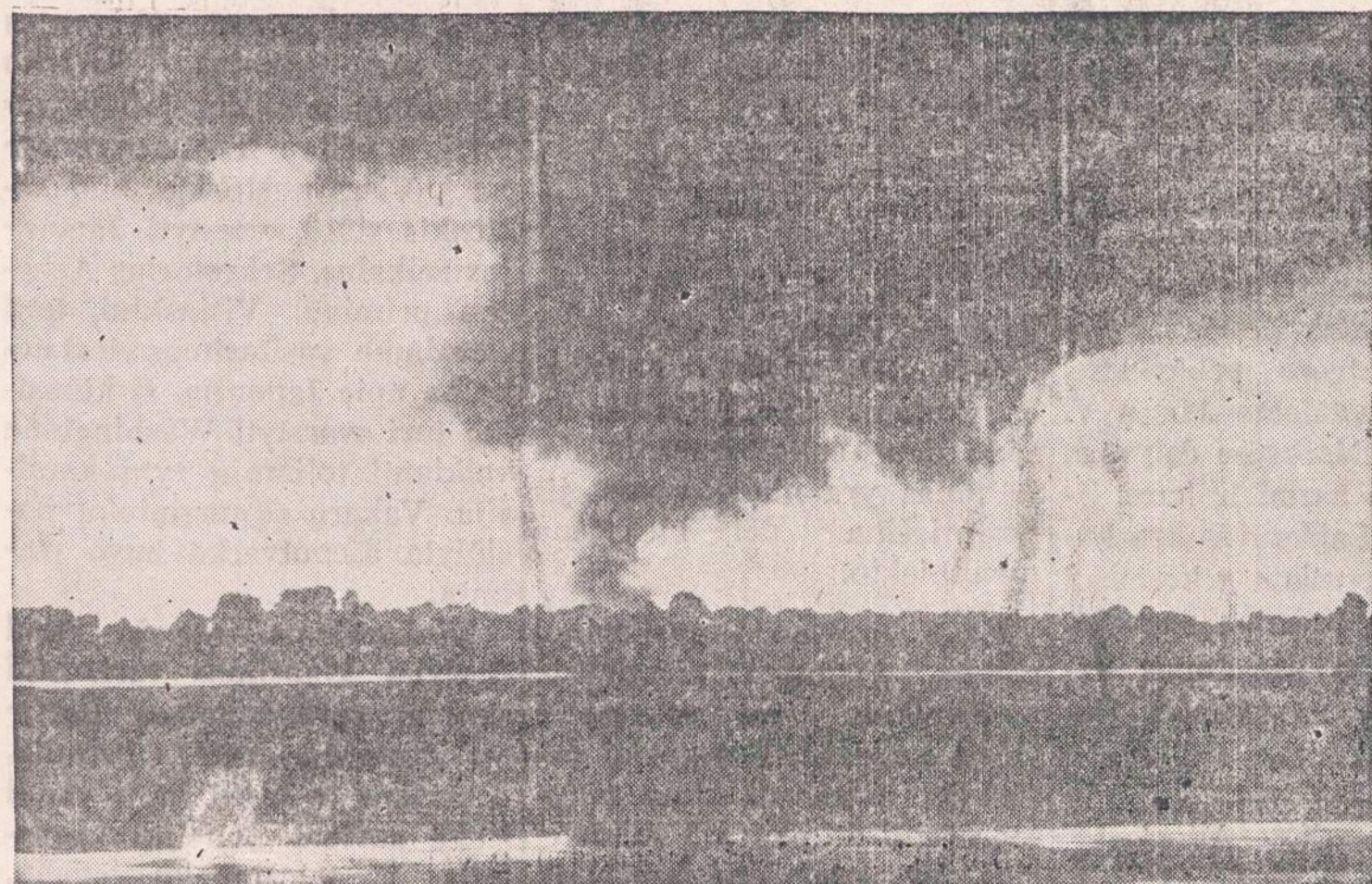
NAUJIENU-ACME Telephoto

Laikraštininkai apžiūrėnėja Bethesda, Md., ligoninės langą, iš kurio buvęs apsaugos sekretorius Forrestal nusižudė. Gydytojai išėjus į kitą kambarį, Forrestal pasiekė virvutę ir šoko žemyn.

Dvi mažos mergaitės, aprėdytos olandiškais diabužiais, Tulpių Dieną džiaugiasi gėlėmis. Kiekvieną metų Holland, Mich., tu su juo automobiliu sėdi Robert D. Murphy, buvęs gen. Clay patarėjas Vokietijoje.

Gen. Lucius Clay iškilmingai pervažiuoja New Yorką. Kar-
patarėjas Vokietijoje.

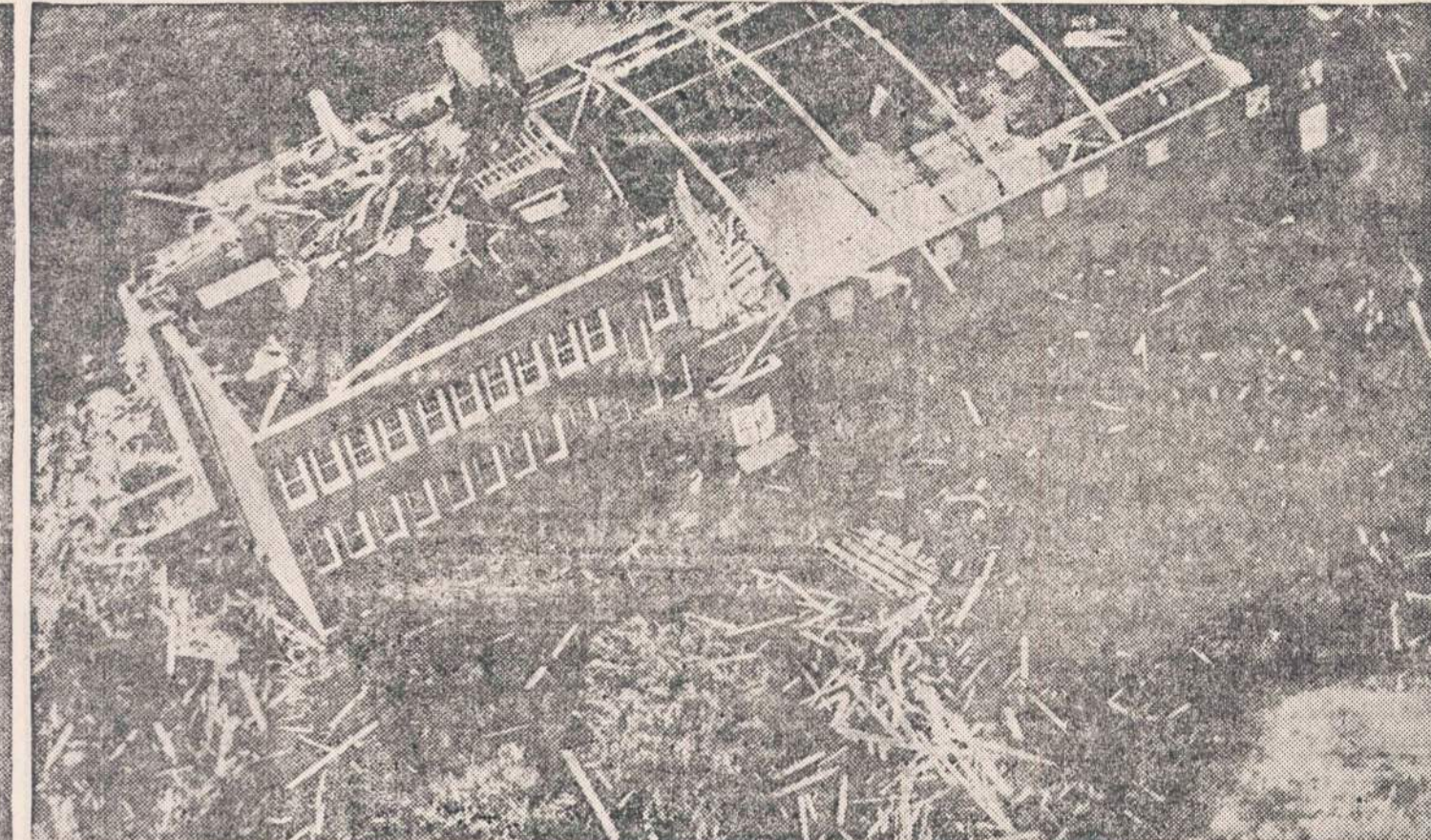
Kryputėmis nurodyta vieta, kuria James V. Forrestal šoko miršin. Ligoninės slaugė pastebėjo Forrestal ties septintu aukštu, o jo lavonas rastas ant trečio ligoninės aukšto, kur buvo stiprus stogas.

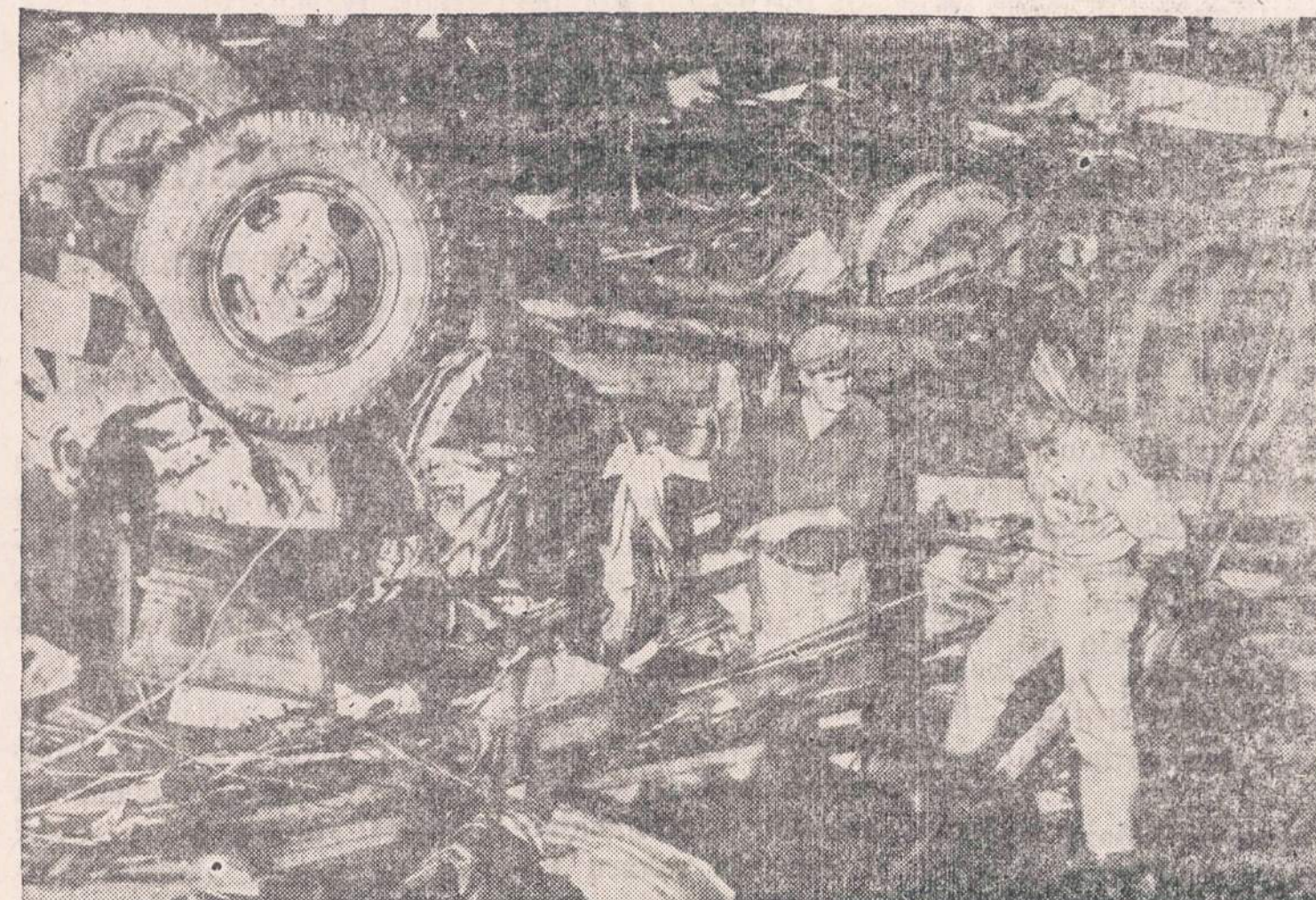
Juodas debesys artėja prie Terre Haute, Ind., miestelio. Perkūnas ir vėjas užmušė tris asmenis ir daugelį sužeidė. Šiomis dienomis siuntusi audra atėmė gyvybę 45 žmonėms ir padarė didelius nuostolius.

Berlyno geležinkeliečiai streikuoja, jie nori, kad sovietų administracija pakeltų jiems atlyginimą. Vietoj didesnės algos, rusai pasiuntė streikaujančius — rytų zonos jaunus komunistus. Paveikslė matome rusų atvartus komunistus, Schoenberg stoty, mušančius streikuojančius vokiečius.

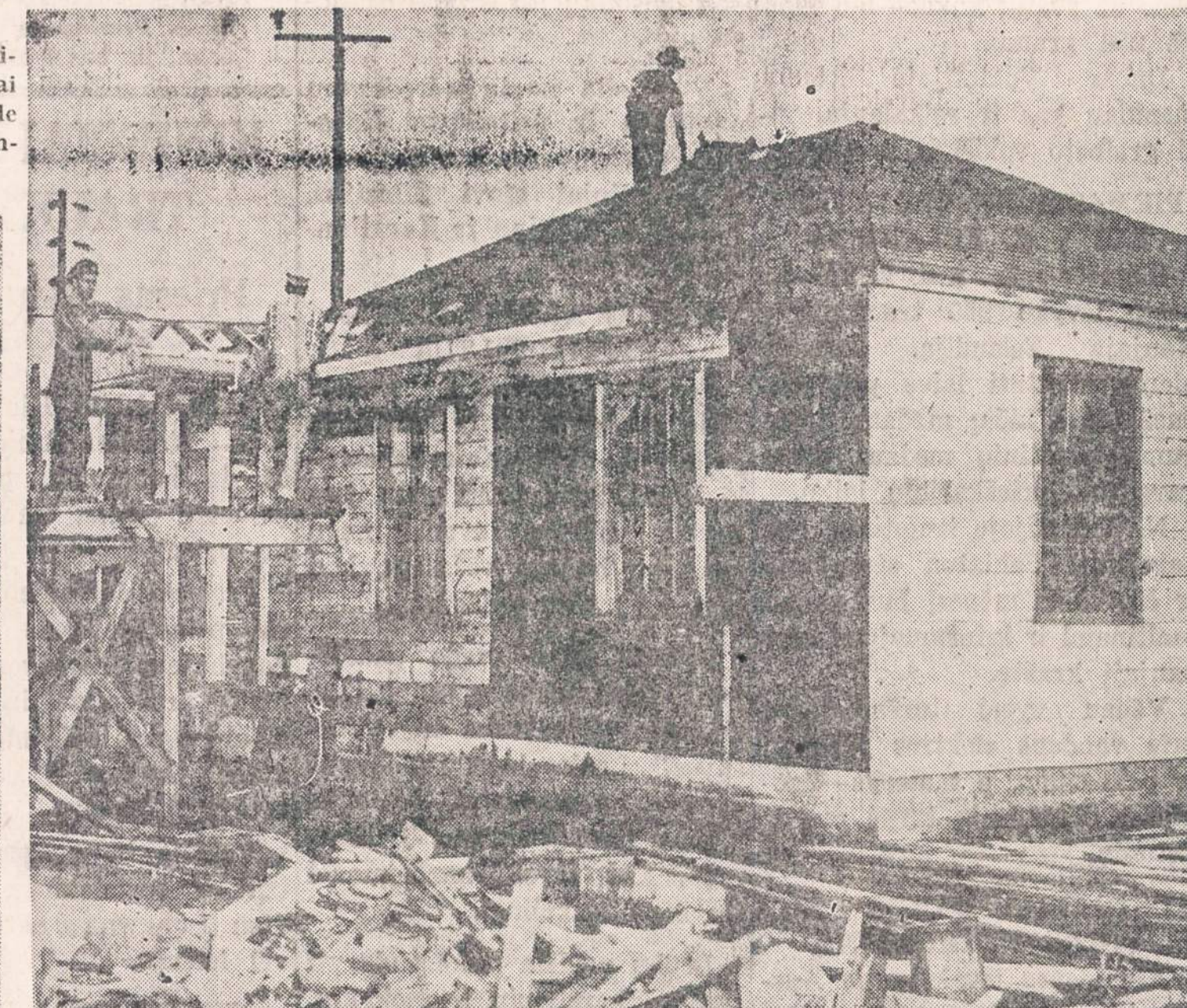
Shelburn, Ind., miestelyje vėjas nuplėšė didelės mokyklos stogą. Gerai, kad nelaimės metu mokykloje jau nebuvo vaikų, o tai daugelis jų būtų nukentėję.

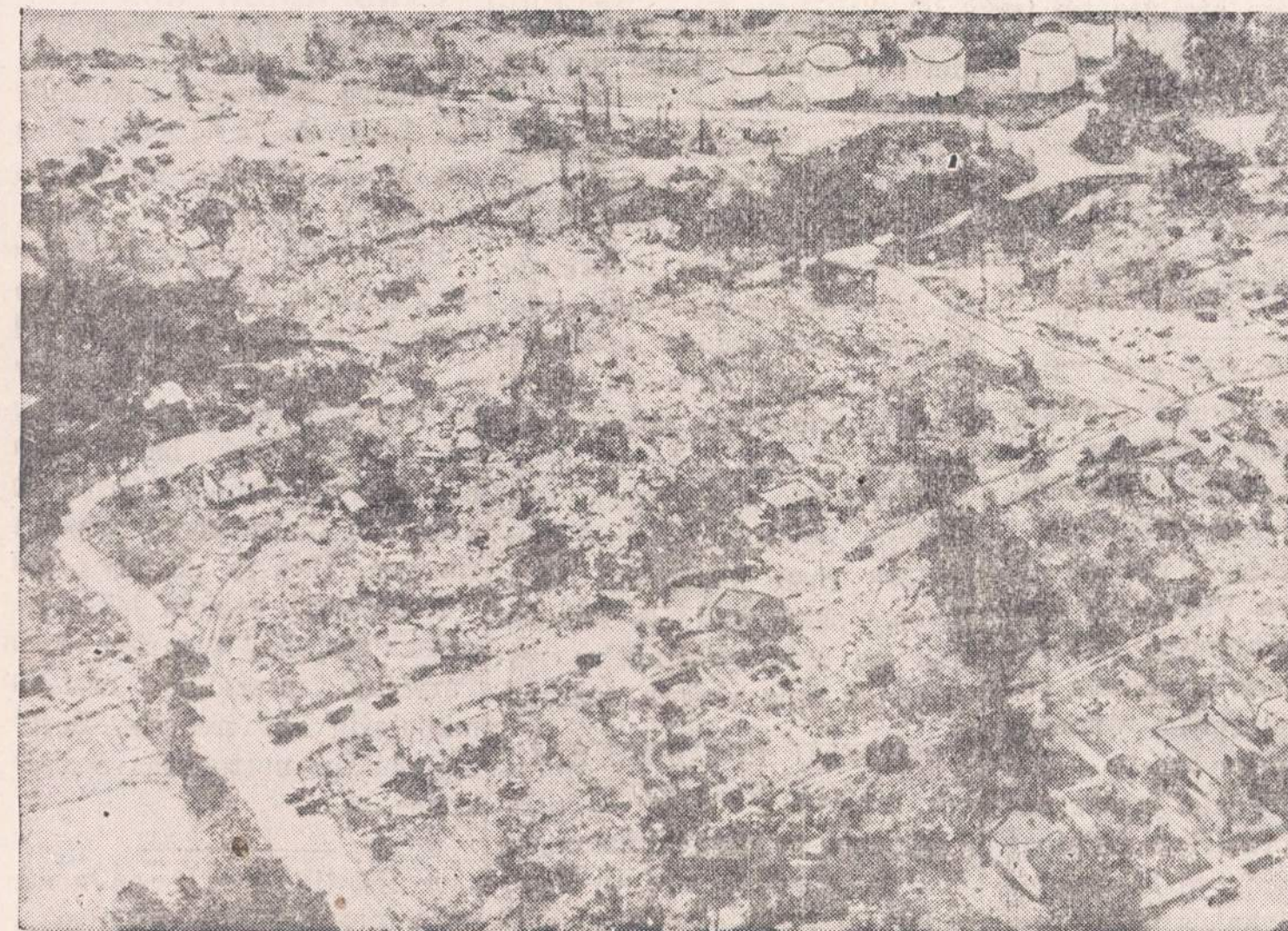
Shelburn, Ind., miestelyje audra užvertė sunkvežimį ant šio namo. Žmonėms pavyko išgelbėti namo lauzė užsilikusius du vaikus.

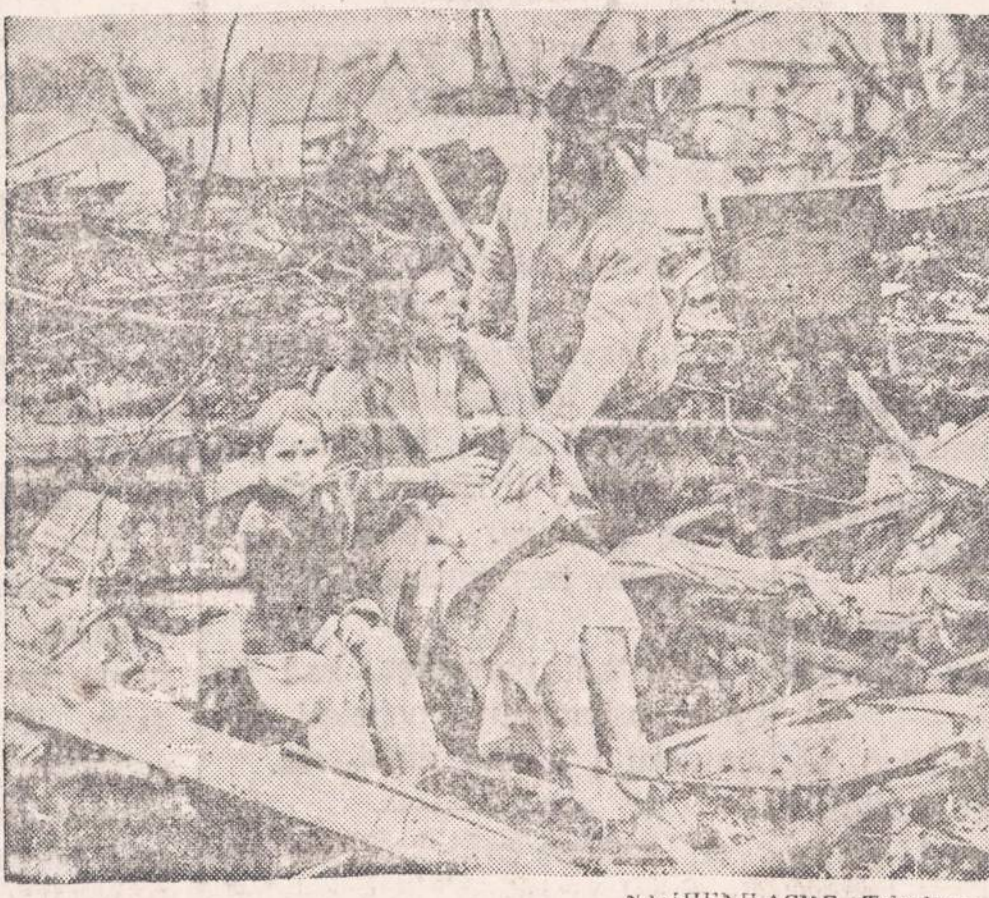
Cape Girardeau, Mo., miestelyje audros metu gyvybės neteko 22 asmenys, o turto sunaikinta už milijoną dolerių. Paveikslė matome darbininkus, bandančius pataisyti sugadintus vandens vamzdžius.

43 metų aklas laikraščių pardavinėtojas Ernie Price pats pradėjo statyti namus Terre Haute, Ind., miestelyje. Jojo žmona turi tikėtai 5% regėjimo, bet ji padeda statybos ir laikraščių pardavinėjimo darbe.

Cape Girardeau, Mo., smarkiai nukentėjo audros metu. Vėjo sukurin patekė namai ir automobiliai buvo apverstai aukštyn kojom. Vieno ūkininko parsai buvo iškelti 60 pėdų aukščiau, dien liko tikėtai lauzas.

Stanley Brooks šeima sėdi prie savo namo likučių. Prieš audrą ši šeima tūnėjo gražų namelį Shelburn, Ind., miestelyje, o šiandien liko tikėtai lauzas.

Staigi audra ir lietus visiškai paplūkdė Fort Worth, Texas, miestelį. Paveikslė matome inspektorius, laivelių važiuojančius svarbiausia Fort Worth gatve. Lietus sunaikino turto už penkis milijonus dolerių, gyvybės neteko 8 asmenys.

Kanados Lietuvių Žinios

PAVYZDINGI PATRIOTAI — NUOŠIRDŲS DARBUOTOJAI GRAŽIAI PAGERBTI

Rašo NORA GUGIENĖ

Vera Treigienė

(Nuotr. Mawson'o, Simcoe, Canada)

Vincas Treigis

(Nuotr. Mawson'o, Simcoe, Canada)

Gerbiamųjų kanadiečių Vinco ir Veros Treigių pagerbimo ir jų vedybinio gyvenimo šventinio jubiliejaus minėjimas buvo tikrai šaunus ir įspūdingas. Šia proga susirinko visas šimtas jų kanadiečių draugų, tarp jų du iš Detroito ir šių žodžių rašytoja iš Chicagos. Suvažinavome visi ne tik, kad galėtume pasveikinti ponus Treigių laimingai sulaukus taip reikšmingos vedybinio gyvenimo suaktyvės, bet kartu pagerbti juos kaip kilnius patriotus, uolius rėmėjus visų vertingų lietuvių darbų. Už vis didžiausio įvertinimo ir pagarbos jubiliejaus užsitarauja už jų didelį rūpestingumą ir brangią pagalbą, suteiktą nuo karo nukentėjusiems lietuviams.

Pagerbimo vakarienė įvyko Toronte gegužės 7 d. Barclay viešbučio gražiame indigose kambaryje. Už ilgojo garbės stalo, skaisčiomis gelėmis ir aukšto balto vestuvių torto papuošto, be jubiliejaus sėdėjo senukė, maloni baltplaukė, Vinco Treigio motinė. Iš abiejų pusių ji buvo apsupta savo gražios šeimos, dukterų ir žentų, sūnų ir marčių. Visi jie, išskyrus pačius jubilatus, kaip antai ponai Barčiauskai, Treigiai, štuopiai, kaip ir pati Motinė, yra iš tremties atvykę ir Kanadon įkurdinti pastangomis mielių giminėlių Veros ir Vinco Treigių.

Prie mažesnių stalų sėdėjo kitos grupės daugiausia jaunų, gražių ir išmokslintų lietuvių, kurie į šią pusę Atlanto atvyko tik Vinco ir Veros Treigių pastangų dėka.

Dar kitas grupes sudarė vadinamieji senieji torontiečiai lietuviai, kurie, kaip ir ponai

Treigiai, atvyko Kanadon prieš dvidešimt metų, ir kartu dirbo visuomeninėje veikloje.

Po skanos vakarienės bankieto rengimo komisijos pirmininkas p. Mankus, padaręs trumpą įžanginę kalbą, perdavė vakaro programos vedimą gerbiamai Onai Indrelienei, viena iš įžymiausių kanadiečių veikėjų ir artimai pp. Treigių draugė.

Trumpais brožais paminėjus ponų Treigių nuopelnus tautinėje, humanitarinėje ir kultūrinėje veikloje, Ona Indrelienė pristatė ponų Treigių gimines. Jie visi reiškė šiltą padėką už jiems suteiktą galimybę Kanadon atvykti ir naujame gyvenime įsikurdinti. Niekados nepraleisdama progą atiduoti atitinkamą pagarbą tiems, kuriems ji priklauso, Ona Indrelienė nuodirdžiais žodžiais pasveikino senukė Motinė Treigienę. Motinos Dienos proga, kuri buvo švenčiama rytojaus dieną. Visi susirinkusieji mieliai prisidėjo prie šių sveikinimų, linkėdami, kad žilagalvė Motinė dar ilgus metus gyventų ir džiaugtųsi savo gražia šeima.

Skaiciuote šimto ateivių, kuriems Vincas ir Vera Treigiai pagelbėjo Kanadon atvykti, yra nemažas skaičius ir tokių, kuriuos jie visai nepažino, bet kuriems jie išties maloninga ranką, kaip ir savo artimiesiems, padėdami jiems kaip lietuviams.

Tokių naujai atvykusių šiame pobūvyje dalyvavo irgi gražūs būrys ir jie jautriais žodžiais reiškė savo įvertinimą viso ponų Treigių rūpestingumo ir nuodirdumo. Menininkai linkė savo padėką dainomis. Kitas rado, kad Lietuvos poeto eilė-

raštis puikiai išreiškė tuos jausmus, kuriuos pats kalbėtojas šiai okazijai širdyje jautė.

Sveikinimus sudėjo ir svečiai iš Detroito. Turėjo malonumo ir šių žodžių rašytoja savo ir vyro, Kazimiero Gugio, vardu sveikinti ir sudėti padėką už giminingų suteiktą pagalbą ir išreikšti džiaugsmą, kad turime tokių kilnių žmonių kaip ponai Treigiai, kurie tiki, kad gyvenimo vertybė yra matuojama ne tuo, ką jie gauna, bet ką jie tam gyvenimui duoda. Yra sakoma, kad kaip ilgai mes gyvename nėra vien metų klausimas, bet klausimas, kaip mes praleidžiame mums paskirtą laiką. Kad ponų Treigių gyvenimas puikiai tvarkomas ir atsispaudinti nesukaitomais naudingais darbais įvertina ne tik skaitlingai susirinkusieji jų pagerbimo proga, bet ir visi tie, kurie asmeniškai juos pažino, kaip ir tie, kurie apie jų gerus darbus nuo kitų girdėjo.

Ponų Treigių pagerbimo pokalyje dalyvavo ir Lietuvos Garbės Konsulas Kanadoje, pulkininkas Grant-Suttie, kuris ne tik draugiškai pasveikino jubilatus, bet kartu su visais dainavo „Ilgiausių Metų, ilgiausių!“

Atminimui šios reikšmingos sukakties, susirinkusiųjų vardu rengimo komisijos narys p. Alex Kudrovecas įteikė Vincui ir Verai Treigiams keturių šmottų sidabrinį kavos servizą su atitinkamu raštu ir visų dalyvių parašais.

Priimdami dovaną Vincas ir Vera Treigiai sujudinti reikšmingą padėką. Padėkojęs už jiems rodomą nuodirdumą, Vincas Treigis ilgesni laiką kalbėjo tuo klausimu, kuris jam yra artimas ir brangus, būtent, kova dėl Lietuvos Nepriklausomybės. Galima suprasti, kad būdamas Lietuvos kariuomenės savanoris, jis brangina tą šalį, už kurios laisvę buvo pasirengęs atiduoti ir savo gyvybę.

„Šioj taip kritiškoj valandoj, kada kiekvienas lietuvis petyspetin turėtų dirbti, kad galėtų atgauti Lietuvos Nepriklausomybę ir atsteigti Lietuvą, kad ji vėl laisva galėtų augti, progresuoti, jėgos yra dėl kokių tai asmeninių ambicijų skaldomos. Lietuvos gynimo darbas yra aukščiausia visokių partinių ar kitokių nesupratimų, tad, broliai ir sesės, pamirškime mažumus, vidujinius nepasitenkinimus ir vieningai dirbkime vardan tos Lietuvos, vardan Nepriklausomos Lietuvos. Tokio vieningo darbo aš trokštu ir iš visų kanadiečių lietuvių. Tokio vieningo darbo kelias nesunkiai surandamas, jeigu mes visi esame tikri ir nuodirdūs Lietuvos vaikai.“

Tokie maždaug žodžiai, kuriuos Vincas Treigis baigė savo kilnių minčių kalbą. Vakariene ir programą sekė šilts, draugiškas pasisvečiavimas su senais draugais bei sudarymas naujų pažinčių. Vakaro nuotaika buvo itin smagi, ir esu tikra, kad visi skirstėmės linkėdami gerb. Treigiams laimingai sulaukti aukštinio jubiliejaus ir kad visi jų troškimai išsipildytų.

—
Šia proga noriu padėkoti mano sesutei, mieliai Onai Indrelienei, josios gerąjam Joneliui ir jaunutei dukrelei Birutei už jų taip draugišką priėmimą manęs kaip jų šeimos narės. Buvau linksma ir laiminga būdama nare jų visuomet vaišingų namų. Dėkoju ir už dovanas.

Turėjau progos patirti ir ponų Treigių didelį vaišingumą ir per tris dienas pasigerėti jų pavyzdingo ūkio grožiu. Iš viso vizito turiu puikių atsiminimų ir už tai esu nuodirdžiai dėkinga Verutei ir Vincui Treigiams.

Dėkoju taip pat ir mano seniems prieteliams ponams Yokubynams, Užemeckams, Mankams, Kudrevcams ir jų šeimoms už jų draugiškumą, vaišes bei dovanas.

Šis mano trečias vizitas Ka-

IŠ „DAINOS“ GRUPĖS VEIKIMO

TORONTO, KANADA.—Balsavo pastangomis prie to kilandžio mėn. 29 d. įvyko Grupės dainiečių tikslas — tiesi ranką tiems, kurie patys savi mi apsirūpinti karo sunaikintoj Europoj negali.

Dar kartą pirm. O. Indrelienė iškėlė klausimą kaip sušaukti narses susirinkimuosna? Per pirmuosius 6 „Dainos“ gyvavimo metus narės būdavo sušaukiamos individualiai, telefonu pagalba ir tą atlikdavo pirminkė. Vėliau kilo mintis, kad užtenka per spaudą. Žinoma, kad per spaudą dalis narių sužino ir to joms užtenka, kad atsimintų savo pareigą — susirinkimui atsilankyti. Bet tai tik dalis, nes viena, ne visos gauna laikraščius; antra, ne visos dalvauja kiekviename susirinkime, kad jau iš ten žinotų sekamo susirinkimo vietą ir datą ir trečia, tai kad kankurios narės ir prie gerų norų užmiršta datą. Čia tai ir prisieina vadovų rūpintis ir rasti būdą, kad kaip nors visas narses apie tai painformuoti. Tenka labai abejoti, kad susirinkimo, kuriame dalyvauja vos kelinioji dalis narių — nuosprendis, kad užtenka tik spaudoje pranešimo — gali atnešti siekiamas pasekmes. Bet, taip bent praėjo susirinkimo buvo sutikta ir dėl to, mielos narės, prašomos kreipti dėmesio rašinėti M. F. Y-nė, o „Nepriklausomoj Lietuvoj“ ir „Drauge“ p-lė N. Ramonaitė.

Seikantis susirinkimas turėjo įvykti geg. 27 d., bet atsitiko kad SLA 236 kp. rengiamas vakaras, dėl salės savininkų reikalavimo, turėjo būti perkeltas iš geg. 20 d. į geg. 27 d., o kadangi daugumas „Dainos“ narių yra ir SLA narėmis, o be to ir paprastai lietuviškas jausmas neleidžia ką nors pašaliamis rengti ar susirinkimus šaukti, kada kuri draugai bei nauji pažįstami!

—
naron buvo tikrai malonus ir jaučiaus lyg būčiau buvęs namo parvažiaus ir su savaisiais. Tad iki sekamo malonaus pasimatymo, mieli kanadiečiai draugai bei nauji pažįstami!

—
savo pastangomis prie to kilandžio mėn. 29 d. įvyko Grupės dainiečių tikslas — tiesi ranką tiems, kurie patys savi mi apsirūpinti karo sunaikintoj Europoj negali.

Dar kartą pirm. O. Indrelienė iškėlė klausimą kaip sušaukti narses susirinkimuosna? Per pirmuosius 6 „Dainos“ gyvavimo metus narės būdavo sušaukiamos individualiai, telefonu pagalba ir tą atlikdavo pirminkė. Vėliau kilo mintis, kad užtenka per spaudą. Žinoma, kad per spaudą dalis narių sužino ir to joms užtenka, kad atsimintų savo pareigą — susirinkimui atsilankyti. Bet tai tik dalis, nes viena, ne visos gauna laikraščius; antra, ne visos dalvauja kiekviename susirinkime, kad jau iš ten žinotų sekamo susirinkimo vietą ir datą ir trečia, tai kad kankurios narės ir prie gerų norų užmiršta datą. Čia tai ir prisieina vadovų rūpintis ir rasti būdą, kad kaip nors visas narses apie tai painformuoti. Tenka labai abejoti, kad susirinkimo, kuriame dalyvauja vos kelinioji dalis narių — nuosprendis, kad užtenka tik spaudoje pranešimo — gali atnešti siekiamas pasekmes. Bet, taip bent praėjo susirinkimo buvo sutikta ir dėl to, mielos narės, prašomos kreipti dėmesio rašinėti M. F. Y-nė, o „Nepriklausomoj Lietuvoj“ ir „Drauge“ p-lė N. Ramonaitė.

Seikantis susirinkimas turėjo įvykti geg. 27 d., bet atsitiko kad SLA 236 kp. rengiamas vakaras, dėl salės savininkų reikalavimo, turėjo būti perkeltas iš geg. 20 d. į geg. 27 d., o kadangi daugumas „Dainos“ narių yra ir SLA narėmis, o be to ir paprastai lietuviškas jausmas neleidžia ką nors pašaliamis rengti ar susirinkimus šaukti, kada kuri draugai bei nauji pažįstami!

—
naron buvo tikrai malonus ir jaučiaus lyg būčiau buvęs namo parvažiaus ir su savaisiais. Tad iki sekamo malonaus pasimatymo, mieli kanadiečiai draugai bei nauji pažįstami!

—
naron buvo tikrai malonus ir jaučiaus lyg būčiau buvęs namo parvažiaus ir su savaisiais. Tad iki sekamo malonaus pasimatymo, mieli kanadiečiai draugai bei nauji pažįstami!

gia vakarą — tai ir „Dainos“ kurios, rodos nei vienas rengimas nėra pilnas.

VAISES.

Po susirinkimo, rengėjos šauniai pavaišino visas narses ir prie tų skanių užkandžių ir kavutės, narės tarpusavy šnekučiuodamos dar gerą valandėlę praleidė, apie pusiaunaktį skirstėsi namo. Dėkingos mūsų mieloms „Dipukėms“ už tokį širdingą priėmimą vaišėmis, o O. Kalinauskienei, už erdvę ir patogią pastogę.

SOKIŲ VAKARAS

Gegužės 6 d., įvyko dainiečių šokių vakaras, kuris kad ir penktadienio vakare ir da pasitaikiusiu šalia kitų lietuvių pobūvių — vis tik susilaukė nemažai norinčių pasišokti ir įvykusi lioterija davė kelesdešimt dol. pelno, taip, kad sudėjus visą pelną, vėl galima bus šiek tiek siuntinių išsiųsti.

Rengimo komisija: E. Žikorienė, W. Kundrotienė, Z. Užemeckienė, O. Indrelienė ir M. F. Yokubynienė, širdingai dėkoja visiems į šokius atsilankiusiems, už parėmimą jų pastangų, kad pagelbėjus kitiems.

„DAINOS“ KONCERTAS

O štai dainietės rengiasi koncertui, kuris įvyks sekmadienį, gegužės mėn. 29 d., 2 val. p. p. 404 Bathurst st. salėje.

Koncerto programoje, maloniai sutiko dalyvauti viešnia iš Amerikos, Liet. Operos solistė, Sofija Adomaitienė ir mūsų vietinės meninės pajėgos. Solistai Anastazija Ščepavičienė, Bronius Marijošius ir Petras Kovelis (iš Hamiltono) Taipgi sutiko dalyvauti p-lės A. Ličkūnaitės vadovaujama tautinių šokių grupė, be

—
gimas nėra pilnas.

Visi aukščiau išvardinti solistai yra torontiečiams pažįstami, kaip kompententingi ir mėgiami dainininkai, o ponias Adomaitienė, nors tik viename „Dainos“ grupės koncerte dalyvavo, bet torontiečių mintyse ji vis dar taip neseniai rodos buvusi girdėta... ir tikrai laukiama dabar.

Sofija Adomaitienė

Sofija Adomaitienė, Liet. Operos solistė, kuri prieš dvejus metus pildydama „Dainos“ grupę koncertą sužavėjo torontiečius; dabar ruošiasi talkon Toronto solistams, jos buvusiesiems kolegoms Lietuvoje, kurie sutiko dalyvauti „Dianos“ koncerto programoje.

Taigi, prašome visų lietuvių, Toronte ar už Toronto ribų gyvenančių, ruošis šion nepapraston „Dainos“ grupės šventėn, kuri bene bus ši pavasarij paskutinė, nes vasaros karščiams užėjus, visi skubės į laukus ar pavandenius ir tik rudenį grįšime vėl prie koncertų ir vakarų salės.

Šiam koncertui pakvietimai yra platinami ir juos galima gauti lietuviškose valgyklose ant Dundas St., Toronte ir pas „Dainos“ narses.

Taigi, iki pasimatymo geg. 29 d. 2 val. po pietų, 404 Bathurst St.

LANKĖSI TORONTE

Torontiečius aplankė garbinga viešnia ponias Nora Gugienė, praleisdama čia daugiau kaip savaitę laiko. Dalyvavo pp. Verutės ir Vinco Treigių sidabrinės vestuvės: aplankydama kanadiečius pp. Gugius ir daugelį torontiečių pažįstamų ir prietelių. Toronte apsisojus buvo pas pp. Indrelius.

Kaip ir visuomet, buvo labai malonu praleisti keletą valandų su ta garbinga veikėja.

—M. F. Y-nė.

Iš anksto nustato kūdikio lytį

SAN DIEGO, Cal., geg. 22 d. — Technikas George R. Talbott nustatė būdą atspėti dar negimusio kūdikio lytį. Tatai jam pavyko padaryti atsitiktinai.

Jis tyrinėjo vėžio ligas, bet pastebėjo, kad iš nėsėšios moters paimti syvai įgalina nustatyti kūdikio lytį. Jei berniukas, tai syvai preparatą nudažo mėlynai, o jei mergaitė — rusvai.

Tiksliausiai galima atspėti trečią neštumo mėnesį. Lytis atspėjama 86,6% tikslumu. Talbott mano, kad, patobulinus priemones, galima kūdikio lytį atspėti visai tiksliai.

„NAUJIENAS“ SKAITO VISI SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAI ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

Skaitykite ir kitus paraginkite skaityti „NAUJIENAS“

ISMĖGINKITE FORD'Ų JAUSMĄ!

Pasukite į atvirą kelią!

Pajuskite tą „Equa-Poise“ Jėgą... abiejuose

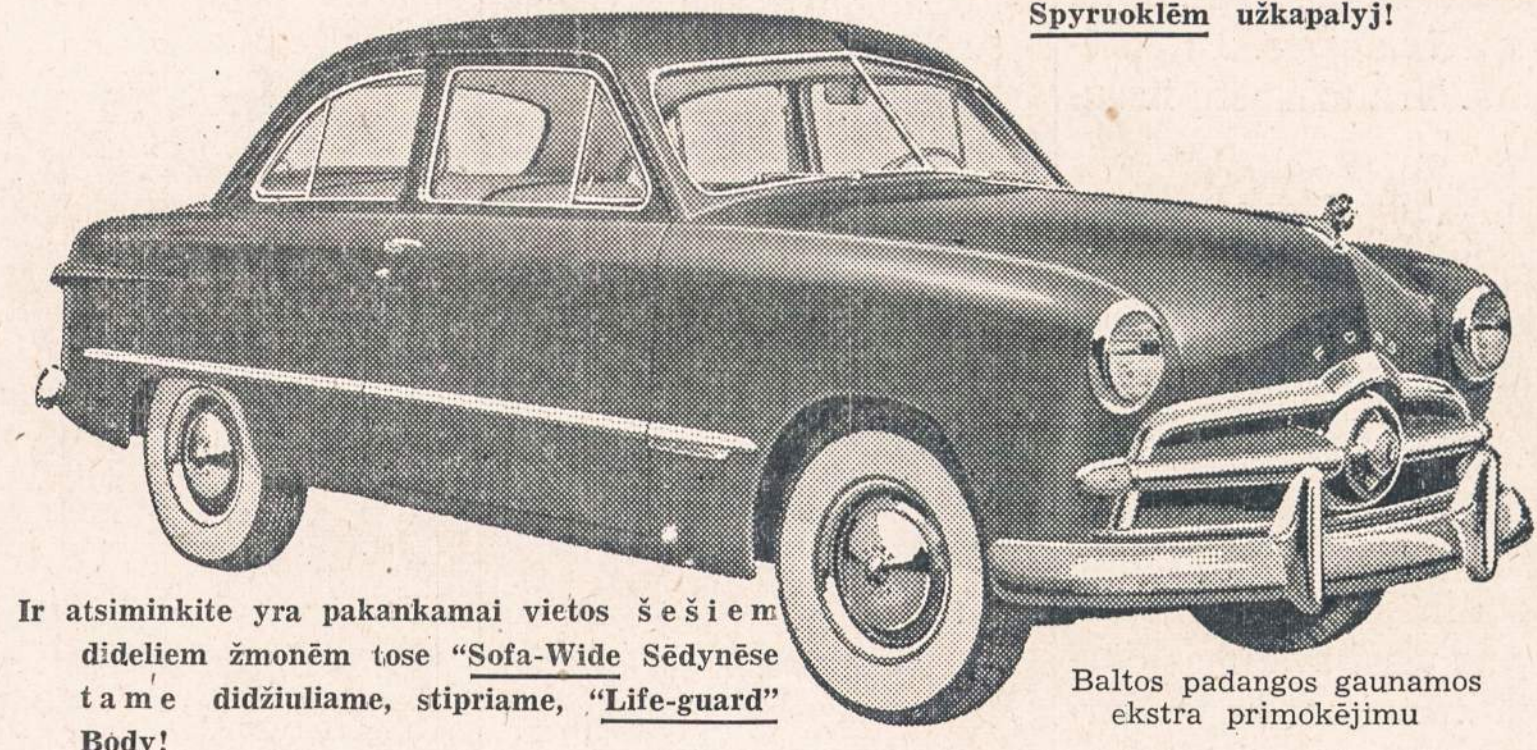
ir naujame 100 h. p. V-8 ir 95 h. p. Six!

Pasukite į trafiką!

Pajuskite tuos 35% lengviau veikiančius „King-Size“ Stabdžius, tą „Fingertip“ Vairavimą!

Pasukite į prastą kelią!

Pajuskite Ford'ų „Mid-Ship“ Vaziavimą suminkštintą naujom „Hydra-Coil“ Spyruoklėmis priešakyj, naujom „Para-Flex“ Spyruoklėmis užpakalyj!

Ir atsiminkite yra pakankamai vietos šešiem dideliem žmonėm tose „Sofa-Wide Sėdynėse“ tame didžiuliam, stipriame, „Life-guard“ Body!

Baltos padangos gaunamos ekstra primokėjimu

Drive a Ford and "FEEL" the difference

FORD DEALERS OF METROPOLITAN CHICAGO

FASHION ACADEMY NEW YORK'E ISRENKA '49 FORD'A KAIPU "FASHION CAR OF THE YEAR"

3—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.—ANTRADIE, GEGUŽĖS 24, 1949

TIK IŠ KANADOS SIUNČIAMI GERIAUSI MAISTO PRODUKTAI

Padėkime Badaujančiam Tremtiniui

GERIAUSIAI JUMS PATARNAUS VALDŽIOJE REGISTRUOTA BENDROVĖ „HELP“

HELP priima maisto siuntinių užsakymus į visas Vakarų Europos valstybes, išskyrus USSR kontrolizujamas. HELP patarnauja Kanados ir J. A. Valstybių žmonėms. Siuntiniai siunčiami greičiausiu Kanados pašto laivininkystės keliu. HELP pilnai garantuoja už siuntinių pristatymą adresatui; kiekvienam atveju prisiunčia Tamstai pakvituotą orderį. SIUNSKITE LAISKĄ SU UŽSAKYMU SIANDIEN: (Pageidaujama, kad pavardės ir antrašai būtų parašyti aiškiai, drukuotom raidėm. Už klaidingai paduotus antrašus HELP neatsakys.)

HELP Reg'd P. O. Box 777 Place D'Armes MONTREAL 1, QUE, CANADA

SIUNTINYS Nr. 1

TIK \$8.95

(su įpakavimu 20 svarų)
5 svarai kiaulinių TAUKŲ
2 svarai KAVOS (PUPELIŲ)
5 svarai CUKRAUS
2 dėžės kenuotos MĖSOS
1 svaras GRIETINĖS
1 svaras RYZIŲ
1 svaras KAKAVOS

SIUNTINYS Nr. 2

TIK \$5.70

(su įpakavimu 10 sv.)
4 sv. KIAUL. TAUKŲ
1 svaras KAVOS pupelių
1 dėžė ken. MĖSOS
1 svaras CUKRAUS
1 svaras KAKAVOS
1 svaras RAZINKŲ

SIUNTINYS Nr. 3

TIK \$4.95

8 sv. kiaul. TAUKŲ

SIUNTINYS Nr. 4

TIK \$6.50

2 svarai ARBATOS
4 sv. KIAUL. TAUKŲ
3 gab. TUAL. MUILO

SIUNTINYS Nr. 5

TIK \$3.95

4 sv. kiaul. TAUKŲ
1 gab. tualetinio MUILO
2 gab. šokolado „BAR“

SIUNTINYS Nr. 6

TIK \$3.60

2 svarai kiaul. TAUKŲ
1 dėžė GRIETINĖS
1 svaras CUKRAUS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CA 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
\$7.00 per year in Canada	
\$7.00 per year outside of Chicago	
\$9.00 per year in Chicago	
4c per copy	
Užsakymo kaina:	
Chicagoje—paštu:	
Metams	\$9.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Vienam mėnesiui	.90
Chicagoje per išnešiojantį:	
Vienam mėnesiui	4c
Savaitėi	.25
Mėnesiui	.90
Jungtinės Valstybės, ne Chicagoj:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	2.00
Užsienio:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00
Naujienuos eina kasdien išskiriant sekmdienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telet. Canal 6-8500.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Forrestal Mirtis

Buv. apsaugos sekretorius James Forrestal nusižudė, šokdamas iš lango Laivyno ligoninės 16-ame aukšte, kur jisai gydėsi, pasitraukęs iš savo tarnybinių pareigų. Jisai buvo 57 metų amžiaus.

Forrestalui rezignavus kovo mėnesį, spaudoje pasiklido gandai, kad jisai sunkiai serga nervų liga. Vienas radijo komentatorius paskelbė žinių apie „pamišimą“, kuo daugelis buv. sekretoriaus draugų labai piktnosio. Bet jo susirgimas iš tikrųjų pasirodė esąs rimtesnio pobūdžio, negu kad numanė plačioji publika.

Jo ligos priežastys, matyt, buvo persidirbimas ir rūpesčiai, susiję su krašto gynybos jėgų perorganizavimo problemomis. Karo metu James Forrestal buvo laivyno sekretorius; paskui, kai kongresas priėmė Trumano administracijos planą sujungti visas tris ginkluotų jėgų šakas — armiją, laivyną ir oro jėgą — viename krašto apsaugos departamente, jisai buvo paskirtas apsaugos sekretorium. Jisai buvo pirmas asmuo, gavęs šią aukštą vietą, ir jam teko atlikti pats sunkiausias ir kebliausias darbas, vykdamas praktikoje tą sujungimo planą.

Forrestal dirbo dienomis ir naktimis, sutikdamas daug pasipriešinimo aukštuose armijos vadų ir laivyno admirolų rateliuose. O kongrese tuo pačiu laiku nuolatos buvo girdėti kritikos ir nepasitenkinimo balsai, kad apsaugos sekretorius nesugebąs prarasti tikro kooperavimo ir susiklausymo savo departamente.

Visi, kurie arčiau pažinojo Forrestalą, pripažįsta, kad jisai buvo nepaprastų gabumų ir energijos žmogus, visa siela atsidavęs kraštui. Nors bolševikuojantieji kritikai jį visą laiką atakuodavo už tai, kad jisai esąs „Wall-stryčio bankininkas“, kuriam rūpi pirmoje vietoje stambiojo kapitalo interesai, bet niekas nėra pateikęs įrodymų, kad tie priekaištai turi kokią pagrindą. Jeigu biznis jam būtų buvęs svarbiau, negu krašto gerovė, tai kam jisai būtų dirbęs valdžiai ligi visiško jėgų išsisėmimo?

James Forrestal yra auka tų pastangų, kurias Jungtinės Valstybės dėjo karui laimėti ir kurias jos deda dabar, kad būtų užtikrinta pasauliui teisinga ir pastovi taika.

Geležinkelių Streikas Berlyne

Sovietų kontroliuojamo geležinkelio darbininkai ir tarnautojai Berlyne išėjo į streiką, reikalaudami, kad algos jiems būtų mokamos vakarinėmis markėmis (DM), o ne rytinėmis markėmis (RM), kurių vertė yra bent keturis kartus žemesnė. Reikalavimas yra grynai ekonominio pobūdžio, bet sovietų administracija jį atmetė ir dabar bando jėga sulaužyti streiką.

Sovietų sektoriaus policija (kurioje tarnauja daug buvusių Hitlerio „geštapininkų“) kartu su komunistų gaujomis puola streikininkus, kai šie bando sustabdyti traukinių judėjimą arba sulaukyti streiklaužius. To pasekoje įvyko daug kruvinių susirėmimų. Yra užmuštų ir sužeistų.

Sovietų armijos laikraštis Berlyne, „Taegliche Rundschau“, skelbia, kad geležinkeliai, kurie streikuoja, esą „kriminalistai“, o tie, kurie „savo noru“ eina lauzyti streiką, esą „ištikimi savo pareigai“ darbininkai.

Tuo būdu Berlyno gyventojai dabar mato savo akimis, kokie „darbininkų draugai“ yra bolševikai ir jų tarnai. Bolševikai visada su džiaugsmu sveikina streikininkus, jeigu streikas išsilya demokratinėje šalyje, nepaisant, kad streikas tikslas kartais būna visai svetimas darbininkų reikalams arba streikuoja tikslai mažuma darbininkų, kuri nesiskaito nei su savo unijos nusistatymu, nei su daugumos norais. Sovietų ir jų pakalikų propagandoje kiekvienas streikas „šventas“, ir jie neranda žodžių pasmerkti tiems „niekšams“, kurie tam arba kitam streikui nepriitaria.

Bet štai Berlyno geležinkelių streiką bolševikai lauzo ir streikininkus šauda!

Mat, čia streikas kilo bolševikų kontroliuojamoje įmonėje. Nors tos įmonės administracija išnaudoja darbininkus arčiau, negu kapitalistai, bet prieš ją streikuoti nevalia!

Gerą iš to pamoką turės Vokietijos darbininkai.

APŽVALGA

ANTAUSIS BOLŠEVIKAMS

Vietinio Maskvos organo redaktorius neatrodo, kad Vakara-laimėjo didelę pergalę, jeigu rytinėje Vokietijos zonoje už komunistų kandidatus i Liaudies Kongresą paduota du trečdaliai balsų. Girdi,—

„Jei visais balsais jie būtų išrinkti, tuomet vakarai“ sakytų, balsavimai šio nedemokratiškai; kada trečdalis balsavo prieš, tai „Sovietai pralaimėjo“.

Andrulis čia užtylėjo tikrai vieną „mažmožį“, būtent, tą, kad šiuose sovietų zonos „rinkimuose“ buvo viso tikslai vienas kandidatų sąrašas; kitokių kandidatų nebuvo.

Tokiais balsavimais būdavo Hitlerio laikais renkamas reichstogas, ir Hitlerio bei jo sėbrų kandidatai gaudavo virš 95 nuosimčių balsų. O Stalino globojami komunistai dabar surinko tik apie 66 nuos. balsų. Ar tai ne pralaimėjimas Maskvai ir jos pastumdėliams?

Virš keturių milijonų žmonių sovietinėje zonoje pasisakė prieš bolševizmą, nepaisant to, kad rusų ir vokiečių komunistai gėngsteriai visai grasino balsuotojams, versdami juos „pareikšti pasitikėjimą“ Maskvai.

Sovietų Rusijoje vargiai būtų diršęs vienas nuosimtis balsuotojų balsuoti prieš „oficialų“ kandidatų sąrašą,— o tuo tarpu kai rytinėje Vokietijoje balsavo prieš juos ištisas trečdalis balsuotojų!

DĖL FRANKLIN ROOSEVELTO IŠRINKIMO

Mūsų skaitytojai jau žino, kad pereitą savaitę New Yorko 20-ame kongresiniame distrikte, renkanti atstovą į kongresą, Franklin D. Roosevelt Jr., kuris ėjo Liberalų partijos sąrašą, gavo absoliučią balsų daugumą — 41,146 b. prieš 39,726 b., kurie buvę paduoti už kitus tris kandidatus.

Tarp tų trijų pralaimėjusių kandidatų buvo ir vadinamos Am. Darbo Partijos kandidatas, kurį visomis jėgomis rėmė komunistai, „progresyviai“ ir kitiokie bendrakeleiviai. Jisai surinko mažiausią balsų: 5,300.

Komunistų „Daily Worker“ aiškina savo vienišiams, ką reiškia, kad taip atsitiko. Šia paduosime porą ištraukų.

„Roosevelto išrinkimo negalima skaityti liaudies laimėjimu.“ (rašo komunistų dienraštis). Jo išrinkimas su liberalų partijos, socialdemokratų ir dešiniųjų viršininkų darbo unijos parama laikinai sustiprina ir pagreitina dvipartinę programą už karą ir reakciją namie.

Kitoje to paties straipsnio vietoje skaitome:

„Demagoginio senųjų partijų ir liberalų partijos šios rinkimų kampanijos pobūdžio akivaizdoje, gavimas 5-300 balsų už darbiečių kandidatą ir tikrą aiškią progresyvią propagandą prieš karą, prieš Atlanto paklą, yra didis laimėjimas, nors anaipol nepakankamas.“

Žodžiu, Rooseveltto išrinkimas nėra liaudies laimėjimas ir yra didis laimėjimas! Bandykite suprasti, ką tai reiškia.

„Didis laimėjimas“ Atlanto pakto priešams dėlto, kad iš 80,000 visų tuose rinkimuose paduotų balsų jų kandidatas gavo 5,300!

„Didis laimėjimas“ komunistams ir bendrakeleiviams dėl to, kad socialistų ir liberalų kandidatams gavo 8 kartus daugiau balsų už „progresyvią“ kandidatą!

Šitaip rašydamos, „Daily Worker“ nesisaramatija prikaišioti kitiems „demagogiją.“

PROVOKACIJA!

ELTOS BIULETENIO paskutiniame nr. buvo minimas New Yorko AUFBAU (1949.2.28) pranešimas, kad „Juedische Historische Documentation“ iš Linzo esąs persiuntęs IRO sąrašą 200 lietuvių karo nusikaltėlių.

Šiuo reikalu BALFo įgaliotinio prie IRO Ženevoje buvo kreiptasi į Eligibility skyriaus vedėją, ir gautas atsakymas: jokių su 200 lietuviškių pavardžių sąrašo ar skundo čia nerasta, ir jis IRO negautas.

Tiesia, kad iš Linzo per žydų organizacijas yra atsiųstas 31 pavardės sąrašas, pavadintas LIST OF LITHUANIAN WAR CRIMINALS WHO ARE AT PRESENT IN DP CAMPS IN GERMANY (Sąrašas lietuvių karo nusikaltėlių, dabar gyvenančių DP stovyklose Vokietijoje). To sąrašo nuorašai buvo išsiuntinti ir į zonas.

Patikrinus, sąraše nebuvo rasta nė vienos lietuviškos pavardės. (Tai tos pačios pavardės, kurias buvo paskelbęs ir AUFBAU 1949.1.7 ir kurių kalbei įrodyti laikraštis šaukėsi liudininkų; jas esame paminėję Eltos Biuleteny. — E).

Eligibility skyriaus vedėjui buvo nurodyta, kad sąraše nėra lietuvių nė vieno ir kad tie, kurie tokį sąrašą sudarinėjo, negalėjo to nežinoti. Eligibility skyriaus vedėjas pareiškė, kad jokio kito sąrašo negauta ir daugiau jokių lietuvių reikalų iš žydų organizacijos pusės nebuvo keliama. O dėl įteikto sąrašo, tai jie nelaiką suminėtyj asmenų kaltininkais ir žydų organizacijai pranešė, kad neduosią elgos, kol nebus įrodytum. Negalima, prileisti minties, kad žydų organizacija, sudarinėdama sąrašus, smulkiai minėdama kaltinamųjų pareigas ir nusikaltimus, o taip pat nusikaltimų vietoves, nebūtų žinojusi, kad tos vietovės ne Lietuvoje, kad tie žmonės nelietuviai. Sąmoningas švėtimųjų pavardžių paskyrimas lietuviams tenka laikyti provokacija pikta ir dviguba — Linzo žydų organizacijos ir New Yorko laikraščio. Provokacijos tikslas greičiausiai pakenkti lietuvių emigracijai.

J. A. V-bių Lietuvių Spaudai

Tremties laikraščių ir žurnalų leidėjai-redaktoriai, drauge su 356 lietuvišiais tremtiniais šių metų gegužės mėn. 10 d., laivu USAT „Willard A. Holbrook“ pasiekė laisvojo žemyno krantą, siunčia linkėjimus ir padėką Amerikos lietuvių spaudai už taip sėkmingai prarastą šalpos ir tremtinių gelbėjimo propagandinę mintį.

Amerikos Lietuvių Spaudai linkime ir toliau nenuilstamai žadinti tautiečių širdis artimo pagalbai ir Tėvų Žemės laisvinimo kovai.

Tikime, kad iš tremties atvykstantieji kolegos, užgrūdinę vargų, su nepalaužta energija jungsis į bendrą Amerikos Lietuvių Spaudos darbą lietuviškos kultūros ir demokratijos geresnei atečiai.

Buvę tremties laikraščių leidėjai-redaktoriai:

„AIDU“ —

K. Bradūnas,

„MCSU KELIO“ —

D. Penikas,

„ŽIBURIU“ —

V. Rocevičius,

„MINTIES“ —

J. Vasaitis.

New York'as, 1949, geg. 10d.

ALT IR VLIK'O PASITARIMAS WASHINGTONE

(PRANEŠIMAS SPAUDAI)

1949 m. gegužės 17—21 d.d. Washingtonė įvyko svarbūs pasitarimai Lietuvos valstybės laisvinimo ir lietuvių tautos reikalais. Dalyvavo: Lietuvos įgaliotasis ministras Jungtinėms Amerikos Valstybėms Povilas Žadeikis, pasiuntinybės attachė J. Kajeckas, Lietuvos Generalinis Konsulas New York'e J. Budrys, Lietuvos Konsulas Chicagoje P. Daužvardis, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas Msgr. M. Krupavičius, Lietuvos Vykdamosios Tarybos pirmininkas V. Sidzikauskas ir Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto nariai — L. Simutis, Dr. P. Grigaitis ir M. Vaidyla.

Konstatuota visų pasitarimo dalyvių vienoda pažiūra į gyvenamąjį politinį momentą ir nustatytos veiklos gairės artimiausiai atečiai.

Be ministerio p. Žadeikio drauge su jo baltiškaisiais kolegomis padaryto demaršo Valstybės Departamente ryšium su gegužės 23 d. Paryžiuje įvykstantia keturių didžiųjų valstybių užsienių reikalų ministerių konferencija, Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto nariai, gegužės 19 d. 2 val. popiet, atsilankė Valstybės Departamente, kur valstybės sekretoriaus Dean Achesono pavedimu juos priėmė jo padėjėjas Ernest Gross, dalyvaujant ir Mr. Thompson, ALT Vykdomojo Komiteto nariai įteikė pui Gross memorandumą, pa-

vaizduojantį Amerikos lietuvių nusistatymą ryšium su Paryžiaus konferencija, kuriame ypač pabrėžė Rytų Prūsų ir Mažosios Lietuvos klausimą. Gegužės 20 d. 11:30 val. VLIK'o ir Vykdamosios Tarybos pirmininkus, ministerio p. Žadeikio lydimus, priėmė Mr. Thompson, einas valstybės departamento Europos skyriaus viršininko pareigas, kuriam VLIK'o atstovai išdėstė Lietuvos postulatų ryšium su gyvenamųjų politinių momentų ir specialiai ryšium su ruošiamą taikos sutartimi su Vokietija. Ta proga buvo padėkota JAV vyriausybei už suteiktą progą VLIK'o atstovams atvykti į Jungtines Valstybes ir už parodytą palankumą jiems atliekant čia savo misiją.

Tiek min. P. Žadeikiui, tiek ALT Vykdomojo Komiteto nariams, tiek VLIK'o atstovams padaryti paraiškimai bei užtikrinimai yra teigiami ir padrąsina lietuviškuosius veiksmus tęsti kovą dėl Lietuvos valstybės išlaisvinimo.

Ta proga tenka pasidžiaugti tuo teigiamu įspūdžiu, kurį saviesiems ir švėtimiesiems padarė gyvenančios laisvės sutemas lietuvių tautos susiklausymas bei jos organizacinis vieningumas.

Washingtono pasitarimų proga užmegsta glaudesnis ryšys su visų kity valstybių, atsidūrusių, kaip ir Lietuva, anoje geležinės uždangos pusėje, veiksniais.

AR PRAŽUS LIETUVIAI?

(LAISKAS IŠ EUROPOS)

(Tęsinys)

Be abejo, šių kliūčių ne vienur nebus išvengta, nes daugis kraštų nori imigrantus kuo greičiau atitraukti nuo jų tautinių, kultūrinių bendruomenių ir sulieti su vietos gyventojais. Tuo tikslu yra ir bus pavartotos įvairios priemonės, ypač neleidžiant ateiviams apsigyventi dienaisiais būklais vienoje vietoje, sunkinant savų mokyklų kurimą ir pan. Būnant lojaliems atitinkamo krašto gyvenimoje, vis dėlto mums teks išnaudoti visas galimybes savam lietuviškosioms bendruomenėms gyvenimui organizuoti ir išlaikyti. Tam derės įvairių meno ansamblių, chorų, tautinių šokių grupių, teatrų, savų mokyklų kūrimas, įvairūs kultūriniai žygiai ir parengimai, pagaliau atitinkamos valstybės lietuvių subūrimas ir viena draugiją bei savo laikraščio ar laikraščių leidimas. Tačiau tokių valstybių, kurias lietuvių bus išvykę, po kurias išsisklaidys tremtinių masė, bus ne viena, bet daugelis. Todėl bendriems lietuvių reikalams ginti bei jų siekimus įkūnyti būtina reikalingas ir bendras pasaulio lietuvių sambaris. Jau paruoštas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės statuto projektas, tiksliai reikėtų kiek galima paskubėti jį apsvastyti ir priimti. Žinoma, šios sąjungos įkūrimas nėra taip visai paprastas dalykas; viena, čia reikės taikinti įvairių politinių grupių nusistatymus; antra, teks žiūrėti, kad sąjungos veikla derintųsi ir su kitų visiem lietuviams atstovaujaujančių veiknių darbo sritimi ir teisėmis. Šitokios pasaulio lietuvių sąjungos įkūrimas galėtų įvykdyti daug tokių mūsų visų tikslų ir uždavinių, kurie atskiriems žmonėms arba ir mažesniems lietuvių būreliams, atskiriems jų kolonijoms nebūtų pakeliami. Visa bendruomenė ne tik būtų turtingesnė, bet ir jos balsas visur daugiau svėrėtų, šį sąjungą galėtų pagelbėti įsistiprinti ma-

žesnėms lietuvių kolonijoms. Sąjungos parama labai būtų reikalinga kultūriniam mūsų gyvenimui paremti. Daug į reikėtų spausdinto žodžio, labiausiai knygų leidime. Jei vieną kitą laikraštį bei laikraštėlį gali leisti net ir mažesnės atskirų kraštų lietuvių kolonijos, tai jau knygų leidyba daugiui tokių kolonijų atskirai nebus pakeliamas dalykas. Tuo tarpu bendrai šį reikalą organizuojant, tas leidimas dažnai nebus sunkesnis negu buvo Vokietijoje, kur visokių leidinių turėjome palyginti gana gausiai. Visų kraštų lietuviams informuoti ir bendriesiems mūsų visų reikalams kelti ir aiškinti tekėtų turėti ir tam tikrą rimtą bendrą (ypač visuomenės ir kultūros gyvenimo) žurnalą, žinoma, tas neužkirstų kelio ir atskirų grupių žurnalams, jei joms būtinau to prireiktų (jei tai daugiau atneštų naudos mūsų tautos ir tėvynės labui) ir jos išgalėtų juos leisti skyrium.

Tačiau didžiausios paramos iš bendruomenės, pasaulio lietuvių sąjungos laukume pačių lietuvių kultūros, lituanistikos bare. Jei kai kuriuos kitus savo reikalus (pvz. ekonominius) lietuvių ne vienur galės tenkintis, per nelietuviškas organizacijas, tai jau šioji lietuviškosios kultūros sritis priklausos tiesiai patiems lietuviams. Šios lituanistinės kultūros rėmimo mes neturėtume per menkai vertinti. Mažos tautos, ypač jų atplaišos, kokie mes, tremtiniai bei išeiviai, dabar esame, savo individualinę būitį ir tegali pateisinti savąja individualine kultūra ir jos ugdymu. Žinoma, tai nereiškia ir neturi reikšti zoologinio nacionalizmo skatinimo ir humanizmo bei demokratizmo pagrindų neigimo. Tuo tikslu kaip tik reikėtų vyriausiom lietuviškosios bendruomenės institucijoms pasirūpinti, kad mūsų lituanistai mokslininkai bei tyrinėtojai turėtų bent kiek įmanomas sąlygas sa-

vo darbai tęsti ir emigracijoje. Būtų didelis mūsų kultūrinis laimėjimas, jei dabar galėtume už savo tėvynės sienų susiorganizuoti lituanistinio mokslo įstaigą, lituanistikos institutą, ypač kad Pabaltijo Universiteto perkėlimo į JAV ar Kanadą projektas, kaip atrodo, praktiškai nebus įmanomas įgyvendinti. Rodos, kokio lietuvių kultūros tyrimui skirtą organo jau JAV esama, kuris bene rūpina-si ar rūpinosi lietuvių kultūrą liečiančių raštų leidimu; tada gal tereikėtų esamąją instituciją pritaikyti naujai padėčiai, gal ją perorganizuojant ir sustiprinant. Tuo tarpu man čia terūpi pabrėžti patį reikalą. Nes kultūringos tautos egzistencija be savosios kalbos, tautotytos mokslo, taip pat kaip ir be savo gimtojo žodžio menininkų nėra įmanoma.

Tuos ir kitus savo bendruomenės uždavinius vykdyti mes galėtume ir, manau, galėsime, jei tik visi įsisąmoninsime bendro darbo reikšmę, o ypač jei grupiniai interesai nebus visur iškišami ir pirmą vietą, kaip kad dabar ne vienur pasitaiko mūsų bendruomenės gyvenime. Platinioji visuomenė čia neretai greičiau suvokia šios bendros veiklos reikšmę, negu kai kurie partizanai fanatikai, partinės davatkos. Iš tikrųjų ar tai nėra nusikaltimas lietuvių bendruomenėi kai kurių „vadų“ ir vadeivių nepermaudajamas užsispyrimas išnaudoti net vyriausių mūsų veiknių veiklą pirmiausia savo partijos interesams? Arba ir tokios Kanados bendruomenės skaldymas tos pačios grupės žmonių, būtinai siekiant dominavimo: vadinas, arba aš valdau, arba jei ne, aš išėinu, pasikarkit. Šitos partinės fanatizmas tuo metu, kai tėvynėje žmogūdiškas režimas be perstogės naikina mūsų žmones, tėra bjaurus totalizmas, prieš kurį juk mes visi sakomės kovoją. Suprantama, kad čia neneigimas partijų buvimo pagrindas; partijos demokratinėje visuomenėje yra reikalingos ir šiandien būtinios, nes jos atvaizduoja visuomenės interesus pasiskirstymą. Bet jokios demokratijos nebūlelika tos partijos veikloje, kai ji nebenori pripažinti teisių kitai ar kitoms partijoms, kaip tatau ir šiandien matyti ypač iš vienos mūsų partijos (savo vadinančios demokratine) praktikos. Jei mūsų kai kurie partijų veikėjai parodys daugiau išminties ir geros valios, o mažiau dogmatizmo ir užsispyrimo bendrame darbe, ir po pasaulį išsišlakiusi lietuvių dalis galės pajęgti sukurti savą bendruomenės gyvenimą ir tenkinti būtiniausias jos reikalus bent iki tol, kol pasikeis politinės sąlygos tėvynėje. Pražūti mums neteks, jei visi, ypač mūsų partijų vadovai parodys daugiau visuomeninės kultūros, išminties ir ryžtumo.

—P. Saveika

Sunku susisiekti su Sanchajum

SANCHAJUS, Kinija, geg. 22 d. — Šeštadienį jau buvo labai sunku susisiekti su Sanchajum. Komunistų artilerija apšaudė Lungwha aerodromą. Vakar amerikiečių lėktuvus nusileido, išskėlė konsulatą atvežtą naują pareigūną, pasiėmė kitus, pakilo ir išskrido. Smarkiausios kovos eina Pootung srityje, kur komunistai bando prasižveržti, bet jiems nevyksta. Pootung fronte žuvo keli tūkstančiai komunistų.

ALT MEMORANDUMAS

1949 m. geg. 19 d. Gegužės 19-tą Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomas Komitetas įteikė per valstybės sekretoriaus padėjėją Ernest Gross memorandumą valstybės sekretoriui Dean Achesonui, kuris ryte išvyksta į Parizį dalyvauti keturių užsienio reikalų ministrų konferencijoje.

Sekretorius Acheson, ruošdamasis kelionei, neturėjo laiko pats priimti ALT atstovus, bet įsai įgaliojo Assistant Secretary of State Ernest Gross, kad juos priimtų jo vardu, ir paskyrė 2 val. popiet ketvirtadienį. Kartu su valstybės sekretoriaus padėjėju buvo departamento ekspertais Rytų Europos ir Pabaltijo kraštų klausimais.

Memorandumas buvo pasirašytas visų keturių TLA Vykdomojo Komiteto narių, bet A. A. Olis negalėjo atvykti į Washingtoną. Paskalbėjime su valstybės Departamento pareigūnais dalyvavo Dr. P. Grigaitis, L. Šimutis ir M. Vaidyla.

Memorandumo tekstas toks:

May 17, 1949

Sir:

On the eve of your departure for Paris, we beg to extend our sincere wishes for the success of your responsible mission.

Mr. Secretary, you were reported to have stated at a press conference on February 2, 1949, regarding the Stalin "peace talk bid".

"...I should like to make it clear now, that the Government of the United States would not discuss with any nation any matter which was of direct interest to other nations without the participation of the representatives of those other nations".

(The New York Times, Febr. 3, 1949, p. 4.)

This was a reassuring statement, after the grievous errors and compromises of Yalta and Potsdam. Nevertheless, it is the by-products of Yalta and Potsdam that will confront you and the other three Foreign Secretaries at Paris.

It was Russia's own claim, during the great "peace drive" of Litvinov, the author of the "Litvinov Definition of Aggression", that "Peace is indivisible". This is quite true: Russia's role in unleashing Hitler to start the war in 1939 is too well

known to need recapitulation, along with the long list of the peace, non-aggression and other international treaties violated by the Soviet Union since the first Ribbentrop-Molotov pact.

On the other hand, the statement of July 23, 1940, defining the United States policy regarding the attempted Soviet annexation of the Baltic States, stands in need of actual implementation.

The Yalta-Potsdam formula regarding East Prussia and the western frontier of Poland will of necessity be one of the topics on your Paris agenda. If so, the problem of Lithuania cannot be evaded: Lithuania is the immediate neighbor of East Prussia whose indigenous population was of Lithuanian race and where the Lithuanian element is still sizeable in the northern half of the province claimed by the Soviet Union. The problem of the northern half of East Prussia is a "matter of direct interest" to Lithuania and should not be discussed without the participation of the representatives of Lithuanian nation, in accordance with the standard set in your statement of February 2, 1949.

No "enclave", of the type of the American "Bremen Enclave" in the British zone of occupation in Germany, is possible in East Prussia. A permanent Russian enclave wedged between Lithuania and Poland in East Prussia would directly violate the will of the non-Russian population, pose an offensive naval-military base for further aggression by Russia, and sever the Baltic nations from the rest of Europe. In effect, this would bury the brave American policy enunciated on July 23, 1940, which followed the long-established American doctrine in line with the Hoover-Stimson doctrine, the Montevideo doctrine of 1933, the Lima Declaration of American Principles of 1938, and laid the foundation for the subsequent Atlantic Charter. A concession to aggressive Russia in East Prussia, sacrificing the innocent Baltic nations and violating the basic element of Justice, could never establish peace in that area.

The formula of Potsdam should be abandoned forever, since the Soviet Union itself violated all the rest of the Potsdam agreements.

The United States actively elaborated the Universal Declaration of Human Rights and sponsored the Genocide Draft Convention. You, Mr. Secretary, are perfectly aware that all Human Rights are being daily violated by the Russian, occupational regime, and that Genocide is a planned policy deliberately employed by Russia in

VYKD. TAR. PIRM. V. SIDZIKAVSKAS PAS BOSTONO MERA. Gegužės mėn. 9 dieną Bostono meras James Michael Curley priėmė Lietuvos delegacijos lydimą Vyk. Tarybos pirmininką V. Sidzikauską, kuris dieną prieš tai padarė Bostone pranešimą Lietuvos aktualiais klausimais. Paveiksle matome (iš kairės į dešinę) adv. Ant. O. Shalina, Lietuvos garbės konsulas, James Michael Curley, Bostono meras, min. V. Sidzikauskas, gaunantis miesto rak-tus ir adv. J. G. Grigalius, Bostono ALT Skyriaus pirm. —ALT.

the Baltic States. There are active underground resistance movements in all three of the Baltic States. As you discuss Peace in Paris, additional thousands of Lithuanians, Latvians and Estonians will die fighting against the Russian occupation forces, and other thousands will be deported to slavery camps in Siberia. This is the way in which the Yalta Declaration to "Liberated" European Peoples—which the United States had undertaken to implement jointly with the other co-signatories — is honored. If Peace is indivisible, the peoples of the Baltic Republics will look to the Paris conference to restore Peace in their homelands, to respect their basic Human Rights and their title to Freedom and Independence.

Mr. Secretary, the thoughts and prayers of millions of the unhappy people, victims of the Russian-perpetrated aggression and genocide, will accompany you to Paris. As spokesmen for nearly a million Americans who have relatives in Lithuania and in the Siberian slave camps, and to whom the cause of Freedom in general and that in the Baltic area in particular is dear, we ask you to do everything possible to induce Russia to withdraw from the Baltic States and East Prussia, and to restore legal order in that area. The problem of Germany cannot be settled without first settling the problem of the Baltic States in the only honorable manner, commensurate with the solemn responsibility assumed under the Atlantic Charter and the Yalta Declaration to "Liberated" European Peoples.

We hope that you, and the American Delegation, will champion at Paris the principles for which our country stands.

Respectfully yours,
LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL, Inc.

By
Leonard Šimutis, President
Anthony A. Olis, Vice President
Dr. Pius Grigaitis, Secretary
Michael Vaidyla, Treasurer

The Honorable
DEAN ACHESON,
Secretary of State,
Washington, D. C.

Chicago's Lietuvių svetainė

Gegužės mėnesyje įvyksiam Lietuvių Auditorijos direktorių susirinkime paašškėjo, kad tos svetainės reikalai gerai tvarkosi. Naujas tos svetainės tvarkytojas, p. J. Balčiūnas, taip pat svetaine yra susirūpinęs. O tai labai svarbu artėjant birželio mėnesiui, nes tas mėnesis yra jaunavedžių mėnuo. Svetainės ventiliacija gerai sutvarkyta, virtuvė įsigijo daug indų ir kitų reikalingų daiktų, taip kad drusiai gali priimti koks penketas šimtų svečių.

Visoms draugijoms ir klubams patartina iš anksto savo būsimiems parengimams svetainę užsakyti, nes šiaip gali negauti.

Gautas nuo buvusio svetainės tvarkytojo G. Chernausko laiškas iš Miami, Fla. Jis džiaugiasi tenykšte gamta, sveikina visus Lietuvių Auditorijos bendradarbius, savo draugus ir pažįstamus ir kviečia juos tenais atsilankyti.

P. J. Petraitis.

Jau parvyko

Gegužės mėn. 23 d. iš Washingtono sugrįžo Naujienų redaktorius ir ALT sekretorius Dr. P. Grigaitis ir Sandaros redaktorius ALT narys M. Vaidyla. Draugo redaktoriaus ir ALT pirmininkas L. Šimutis iš Washingtono buvusių pasitarimų išvyko gegužės mėn. 20 d.

VLIKo pirmininkas prel. M. Krupavičius ir VT pirmininkas ministras V. Sidzikauskas gegužės mėn. 24 d. iš Washingtono išskrido į New Yorką ir iš tenais gegužės mėn. 25 d. išskrenda į Londoną.

WASHINGTON, D. C., geg. 22 d. — Prezidento Dutros atsilankymo metu žymiai sustiprintas bendradarbiavimas tarp J.V. ir Brazilijos.

Abi valstybės pasižadėjo sudaryti sąlygas pinigų investicijai, panaikinti dvigubus mokesčius, pasikeisti kultūriniais pasiekimais ir leisti technikos ekspertams praplėsti Brazilijos pramonę.

IŠ SAULĖTOS FLORIDOS

MIAMI, FLA. — Graži Floridos gamta ir švelnus klimatas čia kasmetai sutraukia šimtus tūkstančių turistų bei svečių. Visų susidomėjimas šiuo kraštu ypač padidėja tada, kai kitur prasideda niūrios rudens dienos, o po jų užėina šalta žiema. Tada daug kas leidžiasi į Floridą, į tą saulės ir amžinos vasaros šalį, kur po įvairių darbų ir rūpesčių žmonės gali ramiai sau atsikvėpti, prailsėti bei įgauti naujų jėgų ateities darbams.

Lietuvių susidomėjimas Florida metai iš metų irgi didėja, nes jų čia vis daugiau ir daugiau atvyksta. Vieni iš jų atvykusiųjų čia tik žiemos sezoną praleidžia, o kiti — perkasi namus arba kokį nors būtiną ir apsigyvena pastoviai.

Kurie atėjus pavasariui grįžta į savus kraštus, Floridą apleidžia su viltimi, kad netrukus čia vėl atvyks ir anksčiau ar vėliau pastoviai išsikurs. Mat, dauguma įsitikina, kad Floridoje labai sveikas oras, o pragyvenimo bei būsto galimybės neblogesnės, o kai kuriais atvejais net geresnės, kaip kitur. Žmonių, kuriems nepatiktų Florida, pasitaiko nedaug.

Šiuo metu beveik visi lietuviai svečiai jau išsikirstė. Išvykstantiems vietiniai lietuviai palinkėjo laimingos kelionės ir — iki pasimatymo kitą žiemą.

Šiomis dienomis su Florida atsivertimo dėjoitėčiai S. ir B. Bukšniai, kurie čia be pertraukos buvo išgyvenę daugiau kaip pusę metų. Ta proga norisi paminėti, kad jie Floridoje lankosi jau keletą metų ir su tuo kraštu vis labiau susigyvena. Prieš porą metų Bukšniai Miami mieste perkosi gražius namus, kuriuose dabar ne tik jie žiemas praleidžia, bet dar apsisotja ir jų draugai bei prieteliai, kai šie irgi iš šiaurės atvyksta į Floridą.

Daug ir gerų draugų jie turi ne tik ten šiaurėje, bet ir čia Floridoje. Su jais atsivertindami, Bukšniai jiems pas save surengė jaukias vaišes. Jose dalyvavo Philadelphiajos biznierių Tribulas su žmona, miamiečiai lietuviai — veikėjai Bubniai, Kedseliai ir kiti.

Malonu pasakyti, kad Bukšniai yra nepaprastai nuosirdūs, draugiški žmonės ir patriotiškai lietuviai. Jie gyvai domisi savo tėvynės reikalais ir tremtinių padėtimi. Išvykdamai iš Floridos Bukšniai leido savo namuose visai vasarai apsigyventi į Miami atvykusiems tremtinams, kurie čia vos tik pradeda įsikurti. Be to, B. Bukšnyns dabar laukia iš tremties atvykstant savo brolio, kurį yra pasiryžęs tinkamai įkurdinti.

Baigiant, norisi Bukšniams palinkėti gražiai praleisti vasarą šaurėje, ten sėkmingai įgyvendinti savo užsimojimus, o atėjus rudenii vėl laiminingai sugrįžti į Floridą, kur jie bus nuolat laukiami. Tat, iki pasimatymo. —Dip.

Ilustruota paskaita apie oro pašto ženklus

Harold Dermody, vienas specialistų visų tautų oro pašto ženkuose, bus svečias nepaprastame Filatelistų Draugijos "LIETUVA" susirinkime, einantį ketvirtadienį, gegužės 26 d., 8 val. vak., Dariaus-Girėno svetainėje, 4416 S. Western Ave. Susirinkime svečias duos iliustruotą paskaitą apie svetimų šalių pionierių ir bendradarbių oro pašto ženklus. Visi kviečiami atsilankyti.

L.

"NAUJIENAS" kaip visų srovės žmonių: darbininkų, biznierių, profesionalų, dvasininkų, mokslininkų ir valstiečių laikraštis.

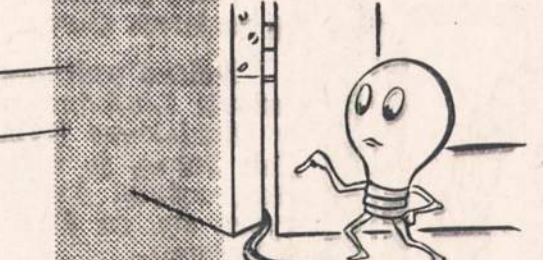
Take Care of Electric Cords and Safeguard Your Home

When you inspect the cords and plugs on your appliances look for these danger signs: worn insulation... broken plugs... loose prongs... frayed or damaged outer cover.

Nekiskit elektros laidų po kauru, mindžiojant jie nutrupės, laidų apvilkimas ir tai yra pavojinga.

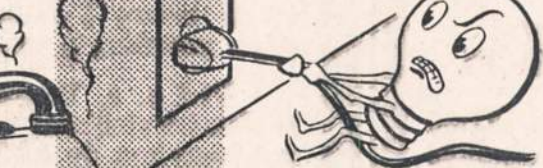
Neveskite laidų duryse, kurios veikia nunešies apvilkimą.

Išjunkit šildymo aparatus, kai ne-vartojami, kad apsisaugot nuo ugnies.

Išjungdami aparatus netraukite už laidų (cord), nes tai pažeidžia įjungimą (plug).

Neveskite laidų per radiatorius arba garinius vamzdžius, nes apvilkimas gali surinkštėti bei plyšti.

Laidas privalote apžiūrėti reguliariai — nusinešiojusius reikia pakeisti sveikomis, apsaugojimui nuo "short circuit" ir nuo elektros smūgio.

Laidai niekadose neturi būti laikinai dedami į vietą reguliarių vielų.

Visas elektros vielų suvedimas ir patalpos turėtų būti atliktas per atsakingą elektros kontraktorių.

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos

Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagalbė daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo egzema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskit Money Orderj arba nuvykite į:
BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

TOWN OF LAKE UTILITIES

PARDUODA TIKTAI GERIAUSIUS

Palyginkite mūsų kainas! Užtikriname, kad mūsų kainos yra žemiausios! Atkankykite mūsų naujus parodymui kambarius. PIRKITE TIKTAI GERIAUSIUS.

General Electric
Westinghouse
Admiral
Crosley
Frigidaire
Philco
RCA—Zenith

Walter Klash

Drexel
Television
Pullman
Beauty Rest
Rugs & Carpeting
CASH OR CREDIT

TOWN OF LAKE UTILITIES

Furniture Appliances

1800-02 West 47th St. LAfayette 3-7771-2
(Kampas Wood St.)

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Pradėk Taupyti Šiandien!

Mutual Federal Savings

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. Cermak Rd. Chicago 8, Illinois
PHONE—Virginia 7-7747 JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Crawford Tuck Pointing Co.

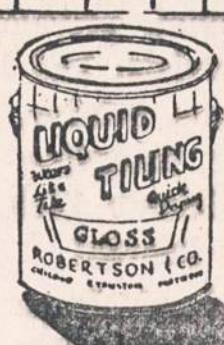
Plyšių sienose užtaisymas, langų sutvarkymas ir kaminių sutaisymas
PILNAI APDRAUSTA Chicago.
5242 So. Artesian Ave.
Grovehill 6-4177 Jonas Conrads

CONRAD

FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniskomis užaldomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.

414 W. 63rd ST.
Tel. EN. 4-5883-40

Washable LIQUID TILING

2.25 Per Quart 7.50 Per Gallon

Vienas užtepimas duos jūsų prašykiai ir virtuvei šviežią baltą išvaizdą, švelnią kaip stiklas. Dažnas plovimas nesugadins. Yra 16 modernių spalvų rakandams. Tinka autams ir laivelams.

Robertson & Co.

"The House of Liquid Tiling"

4842 W. Madison Street
5742 W. Belmont Ave.
5310 N. Clark Street
421 E. 79th Street
929 Davis St. Evanston
901 S. 5th Ave. Maywood

NUO UZSISENEJUSIŲ, AIVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SERVO, AIVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, negali ramiai sedėti ir nakintis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niešai ir skauda. Kad pašalinti ta niežėjimą ir skaudėjimą, senų aivirų ir skaudžių žaizdų, užtektu LEGULO Ointment. Jų gydymas patalpus plienovinis jų skaudėjimui ir galeisti ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIA. Šis, taipgi pašalina perstėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, su stabdo džiūvimą odos ir perplyšinimą tarpinių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskiltos odos. Jos yra geros gydant nuo visų išvirsnių odos ligų.

LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perstamų ir niežinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 10c., 1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiskaiti mūsų order.

LEGULO, Department J

4847 W. 14th St. Cicero 59, Ill.

ZOLĖS - ŠAKNYS

Pas mus visada galite gauti sekančių Zolių ir Šaknų, svarais, pusę svaro arba mažiau, ir prisirišdami į namus.

Paragvajų Arbata, sv. \$1.25
Medleeva Žievelės svaras \$1.50
Čemeryčia Šaknys, svar. \$1.50
Valerijono Šaknys, svar. \$2.00
Pelynų Zolė, svaras \$2.00
Europos Ramunų Ziedai svaras \$2.50
Trukžolių, svaras \$3.00
Nervazolių Šaknys, sv. \$5.00
Ginseng Šaknys dėl visos sveikatos ir jaunystės, svaras \$20.00

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway

SO. BOSTON 27, MASS.

AMERICA'S SECURITY LOAN

BUY BONDS TODAY!

MŪSŲ "NAUJIENOS", tai MŪSŲ GYVENIMO VEIDRODIS

IS LIETUVIU GYVENIMO

KAPINIŲ PUOSIMO DIENOJE

Kiekvienas lietuvis privalo pasipuošti, ar pasirodyti Lietuvos trispalvę vėliava. Ypač tai svarbu šiuo laiku, kada Lietuvos trispalvę vėliava draudžiama, Lietuvos vardas nustelbtas; lietuvių stropiai naikoma.

Svietur, laisvose šalyse gyvenę lietuviai, privalome pasireikšti lietuviams; kad kaip ilgai negyventume svietur, mename gimtąją ir išaugtinę šalį Lietuvą! Geidžiame Lietuvai gero ir amžinos laisvės!

Lietuviai privalo įsimeigti Lietuvos trispalvę vėliavą į mums žinomą kapą. Dar gražiau, kai lietuviai amerikonių šventėse šale J.V. vėliavos, išstato Lietuvos vėliavą, įstaižose ar savo name; kai daro kitų tautybių atėjūnais.

Pasirodykime kuo esame. Savo kilmę, nėra pažeminimas, o priešingai — toks kapo buodrų visų gerbiama, negu sarmatylas slapukas. Tai lietuvių šventą pareiga tą dieną ir progomis pasitaikius, nesigėdyti, o pasirodyti, kad gerbi savo kilmę, tautybę, kaip ir gerbė savo tėvus. Kas savus tėvus niekina, išsižada jų — skaitoma nepadoriu. Jei lietuviai gerbtų savo kilmę; nuosirdžiai kalbėtų apie gimtinę šalį — Lietuvą; čia gime, visai kitaip apie Lietuvą galvotų; daugiau ją domėtųsi, o šioj šalis tai suprastų ir užstotų lietuvių; nerengtų lietuvių sueigų, bei draugysčių, kaip kad dabar mūsų kilmės nusiskundžiama.

Reikia pasidžiaugt naujais atėjūnais, kurie visi ne tik rašė prapūse, o ir aukštus amatus pramokę. Tai gabus įdarbus gaivalas lietuviuose. Jie daug pavyzdžių gali parodyti; kas ne tik lietuviška, o kilnu ir gražu; ir kad ir kitur t.y. ir Lietuvoje galima būti šviesiu, įdarbiu (kultūringu) nuomenim. Kaip tik to, seniai atėjūnai vaikam pasakyt; jei kurie kalbėjo apie Lietuvą, tai ubago dvasiai — neigiamai, viską juodino, peikė. Kaip tokių pasakų prisiklausę vaikai gali domėtis Lietuva, ar męgt lietuvių? Gera, jei į tokius tėvus geruoju atsižiūri; tūli tokių tėvų sarmatijasi!

Jei senieji pakeis savo kalbą, mintis link Lietuvos; užuot neigę ims teigiamai kalbėti, kad nūnai lietuviai nors pavergti kovoją ir kovos už Lietuvos laisvę! Atėjūnai daug gelbės jaunuolius patraukti lietuvių, bet nuo senų tėvų daug kas, kaip nuo savųjų priklauso.

Prie tautinių kapinių tą dieną atvyksta elgtų ir pabėgėlių; atvyksta ir ne lietuvių. Paliegius reikia šelpti; tik savieji pirmiau; nes lietuvių vietovė. Norint žinot ar lietuvis, reikia užkalbinti lietuviškai; kitaip — nesužinosi.

Pasirodykime esą kilniais, įdarbiais — ir nesidrovėkime lietuvių kilmės.

Anis Rukas.

Belaukiant kapų puošimo apeigų

Be abejonės, dar visi atsimena apie Lietuvoje buvusius atlidus, kada iš apylinkių suvažiuodavo skaitlingi žmonių būriai į kaimyninius bažnytkiemius. Vietos gyventojai prisikę ragaišių ir kitokių gardumynų laukdavo atvykstančių svečių.

Chicagoj mes irgi turime dar skaitlingesnę sąsąrydį, kada iš visų apylinkių suvažiuoja skaitlingi žmonių būriai, tai bus gegužės 30, arba kapų puošimo dienoj. Lietuvių Tautiškos kapinėms įsisteigus, lietuviams

kapų puošimo diena Chicagoj ir apeliokės lietuviams jau pasidarė lietuvių tradicinę šventę. Chicagoj lietuviai jau išanksto pasiruošę iš kitur atvykusius pasitikti. Čia bus proga pasivašinti, išpūdziais pasidalinti, savus artimus pamatyti ir su jais pasisėkėti.

Tą dieną Lietuvių Tautiškos kapinės rengia visų mirusiųjų pagerbimo apeigas. Jos tai dienai pritaikintos su savo turtinga programa. Apeigų pradžia 11-tą valandą ryto. Tenka priminti, kad šiais metais programos dalį atliks antro pasaulinio karo veteranai Don Varno postas.

O po visų Lietuvių kapinėse apeigų bus didžiulis piknikas kapinių naudai. Tai aplankius savo gimines, draugus ir pažįstamus kapinėse amžinai įstančius sueisime visi kartu į pikniką pasivašinti. Rengėjai visus atsilankčius pasirengę gražiai sutikti ir piknike pasimatysime su daugeliu mūsų pažįstamųjų. X. Š.

"Pirmyn" Choro dainų pamokos

Pereitą penktadienio vakarą Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St. "Pirmyn" Choro pamokas atsilankė su Ona Trečioka kartu septyni jauni vyrai ką tik atvykę iš Louisiana valstijos. Tai yra visi D.P. iš Hanau stovyklos Vokietijoje, nariai dramų "Atžalynas". Visi energingi vyrai ir menininkai. Nori padirbėti lietuviškoj meno dirvoj, čia Chicagoj.

Choro mokytojas Kazys Steponavičius pakvietė visus prie piano. Pasirodė, kad jie visi yra ir dainininkai ir žada būti visi "Pirmyn" Choro nariais.

Tai yra malonus dalykas, kad jau atvykusieji pradeda dalyvauti meno organizacijose, tai beabejonės mūsų meno rateliai sutvirtės ir jų veikimas bus daug gyvesnis.

Ateinantį sekmadienį, gegužės 29 d. nepamirškite atvykti į Liberty Grove, nes ten įvyks "Pirmyn" Choro piknikas. Bus iš Tauragės muzikai, kurie grieš visokius šokius, be to kaip paprastai pastiprinančio ir užkandžio netruks. Oro pranašai sako, kad bus šilta ir giedra. Pievos ir medžiai gražiai žaluoja, tai bus gražus išvažiavimas! — Būsiu.

STEPONAS DILIUS
Gyveno 226 W. 110th Pl.

Mirė gegužės 19 d. 11:30 val. ryto, 1949 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 45 metus.

Paliko nuliūdę: 2 sūnus: Algirdas, marti Lila ir Giedminas; duktė Lillian Lelivė, žentas Michael; 2 anūkai; daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

Priklausė prie Chicagoj Lietuvių Draugijos.

Kūnas pasarvotas 1:00 val. po pietų (šandien) L. Bukausko koplyčioje, 10821 So. Michigan Ave. Laidotuvis įvyks trečiadienį, gegužės 25 dieną, 10:00 val. ryto. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Stepono Diliaus giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Sūnūs, Duktė, Marčios, Žentas ir kitos Giminės.

Laid. Direkt. L. Bukauskas, Tel. Pullman 5-9661.

Kapinių apeigos

Lietuvių Tautiškos kapinės rengia apeigas pagerbimui mirusių — pirmadienį, gegužės 30. Tai bus kapų puošimo dienoje. Apeigos prasidės lygiai 11 valandą iš ryto. Tvarka ši:

1. Bus eiseną. Eis Don Varnas Postas, K. Steponavičiaus benas, kapinių valdyba, lotų savininkai.
2. A. Tamkevičiaus, kapinių pirmininko įžangos žodis.
3. Don Varnas Postas militariškai pagerbs mirusius.
4. Pagerbimui mirusių — K. Steponavičiaus benas.
5. Kalba D. A. Montvidas.
6. Kanklių Choras, J. Kenstavičiaus.
7. K. Steponavičiaus benas.
8. Uždarymui apeigų — K. Steponavičiaus benas.

Po apeigų bus kapinių naujai vaisės, Justice Park daržė.

Pastaba: Aukas rinkti kapinių valdyba pavedė Dr. Šliupo Paminklo Komitetui dėl Dr. Šliupo paminklo.

Apeigų rengimo komisija: X. Shaikus, J. Balčiūnas ir K. Matikonis. —X. Š.

Kas dirbs Lietuvių Tautiškos kapinėse

Lietuvių Tautiškos kapinėse gegužės mėn. 30 d. pirmadienį dirbs šie:

Bartenderiai
A. Janušis, J. Baličias, J. Katiulis, F. Brajus, P. Skurskis, Mr. Valaitis, M. Mikšis, G. Mitksas, H. Pudrius, J. Balčiūnas Jr., K. Matikonis Jr., A. Aleksiusas.

Valgykloje
V. Stankus, Mr. Valaitis, Mr. Balnionis ir D. Baltušis.

Bare
J. Skutas
G. Rimkus.

Kasieriai
J. Balčiūnas
A. Narbutas
Emma Asciilla.

Visi darbininkai prašomi susirinkti neveliau kaip 9 valandą iš ryto. Komitetas turi susitvarkyti iki kapinėse prasidės apeigos, todėl darbininkai turi ateiti iš anksto. —X. Š.

VICTOR B. OTROS (Atraškevičius)
Gyveno 5702 So. Whipple St., Tel. R.Epublic 7-9012

Mirė gegužės 23 d. 8:55 val. ryto, 1949 m., sulaukęs 36 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Ill.

Paliko nuliūdę: žmona Eva, po tėvais Meilūmas, motina ir patėvis Liudvina ir Antanas Zelnis, sesuo ir švogeris Liudvis ir Stanislovas Kybartas; seseris sūnus Ben Maskaliūnas, 3 broliai: Jonas, jo žmona Pranciška ir jų sėima, Antanas ir Izidorius, uošviai Anūras ir Eva Bersenas, brolienė Bronislava, jos vyras Dr. Al Barile ir sėima ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

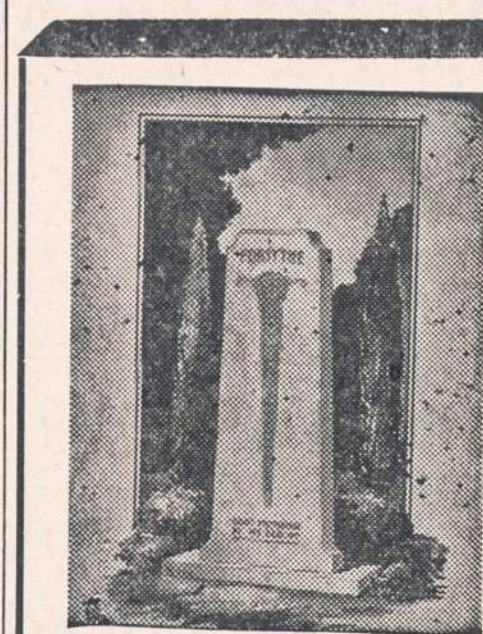
Kūnas pasarvotas namuose 5702 So. Whipple St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 28 dieną, 8:00 val. ryto iš namų į Nekalto Prasidejimo Pan. Šv. parap. bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Victor B. Otros giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Žmona, Motina, Patėvis, Sesuo, Švogeris, Seseris Sūnus, Broliai, Brolienės, Uošviai ir Giminės.

Laid. Direkt. Mažeika ir Evans. Tel. PProspect 6-0099.

Jonas Savickas
BEVEL GRANITE CO.
(Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave.

WHOLESALE IŠDIRBYSTĖ
Paminklus pristatome į visas kapines arti, ar toli.

Telefonas: BEverly 8-3632

Šovinizmo diegučiai

Lenkų Chicagoj dienraštyje "D. C." gegužės mėn. 20 dieną yra įdėtas vieno lenko tremtinio laiškas. Jis vertas dėmesio. Tame laiške pasakyta, kaip tasai lenkas laivą "General Black" kai atvyko į New Yorko uostą, tai jį tenais pasitiko NCWC, tai yra bendros R. Katalikų organizacijos atstovės lenkės. Jos buvė labai širdingos ir jos tą tremtinį vedamos prie stalo apkrauto užkandžiais, štai ką jam pakuždėjo:

—Vienkart prašau, kad pasakytum ir kitiems lenkams, kad čia užkandžiai paruošti ne ukrainiečiams, lietuviams, gudams, bet lenkams. Šie ir taip mus išnaudoja važiuodami lenkų kvota...

Rodos, prie tokio tos lenkės inspiruojančio pareiškimo jokių komentarų nereikėtų.

Mes labai gerai žinome, kad NCWC — Romos katalikų organizacija yra ne vien tikta lenkų organizacija, bet bendrai visų tautų R. K. organizacija. O be to, kas kas, bet jau lietuviai tikriausiai lenkų kvotos neišnaudoja, nes imigracijos įstatymas labai aiškiai šiuos reikalus yra sutvarkęs. Tiesa, buvė Lenkijos piliečiai: ukrainiečiai, gudai, žydai ir kiti Lenkijos kvota emigruoja, bet juk tai visai teisėtai, nes jie yra buvę Lenkijos piliečiai, tarp kurių pasitaiko vienas, kitas ir lietuvis buvusios Lenkijos pilietis.

Visa tai sako, kad lenkai iki čiol nėra išsižadę savo šovinizmo ir dar dabar yra linkę Lenkijos buv. poliečius ne lenkus, skriausti ir skriausti visai negražiai, net per bendrą visų katalikų organizaciją.

Ar tai R. Katalikų bažnyčia lenkams suteikia tokią išimtiną teisę, kurios pagrindu glūdi lenkiškas šovinizmas, bet ne bendra visiems žmonėms krikščioniška meilė?

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

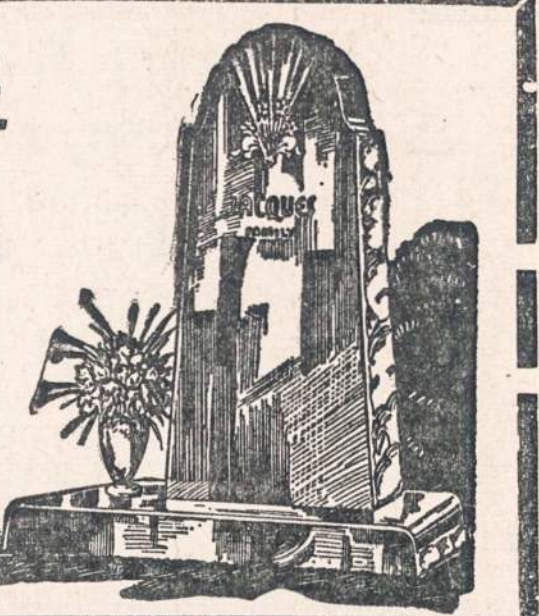
Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli.

Bittin and Kamensky Monument Works

3938 W. 111th St. — Tel. BEverly 8-0005

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROvehill 6-0142.
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDSIO VALANDOJ
Saukite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. 3319 Lituanica Ave.
PProspect 6-0099 YArds 7-1138-1139
Tiesia kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčių arčiau jūsų namų

VASAITIS FUNERAL HOME
1446 So. 50th Avenue Cicero, Ill.
Telefonas OLYMPIC 1003
ALFRED VASAITIS, lietuvis direktorius
Koplyčios Veltui Visose Chicagoj Dalyse

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Visi Tel. YArds 7-1741-1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAFayette 3-0727
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI
Chicagoj
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YArds 7-1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YArds 7-0781

LACHAWICZ IR SUNŠ
TEL: Virginia 7-6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone Pullman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YArds 7-4908

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET TEL: SEeley 3-5711

URBA
Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 5870

PIETRAS...
3237 S. Morgan Street
Gėlininkas
GELES VISOKIEMS REIKALAMS
Laidotuvėms ir vestuvėms padarome visokias formas iš nupjautų gėlių.
Augalai — Pasveikinimui Kortos — Kūdikiams Įvairūs Daiktai.
Pristatome visur Chicagoj mieste.
Saukite: YARDS 7-8496.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA
Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 S. Wentworth Ave.
Tel. Stewart 3-2454 ir HUDson 3-2224.

Chicagoj Draugijų, Klubų Valdybos 1949 Metams

9-to WARDO LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLUBO VALDYBA 1949 METAMS: Pirm. Steponas Dambro, 56 E. 101 St., tel. Pullman 5-2939; vice pirm. P. Nadvaras, 109 W. 108th St.; vice pirm. J. Pivarunas, 22 E. 101 Pl.; nut. rašt. Mykolas Šimkus, 9920 S. Parnell Ave.; fin. rašt. B. Ludkevičius, 134 E. 110th St.; izd. Anicetas Bobelis, 10735 So. State St.; izdo globėjai: AL Laurutanas, 10530 So. Indiana Ave. ir Mrs. Matilda Barnišienė, 9424 Burnside Ave.; maršalka J. Labzinta, 10806 So. Wabash Ave.; koresp. AL Laurutanas ir G. Pivarunas. Susirinkimai įvyksta kas trečią antradienį. Visų šventų parap. svet., 10806 So. Wabash Avenue, Roselande, 7:30 val. vakaro.

TEISYBES MYLTOJU DRAUGIJOS VALDYBA 1949 METAMS: Jos. Balčiūnas, pirm., 7149 So. Sacramento Avenue. PROSpect 6-3855; Petras Kenutis, vice-pirmininkas, A. Kaulakis, nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., tel. Danube 6-1126; Felix Kasper, fin. rašt., 3534 S. Lowe Av., Virginia 7-1624; Frank Bakutis, izd.; S. Stanevičia, kontr. rašt., Jonas Dimša, izdo globėjai; Stumbras, maršalka; Frank Bakutis, ligonių prižiūrėtojas, 2603 W. 69th St., tel. Hemlock 4-4638; Dr. J. Poška, daktaras kvotėjas, 3133 S. Halsted St. Hemlock 4-2374. Susirinkimai atsi-buna kožną mėnesį antrą sekmadienį, 12:30 val. popiet. Chicagoj Liet. Auditorioj, 3133 So. Halsted St. Nariai yra priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 50 m.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTISKO KLUBO VALDYBA 1949 METAMS: Pirmininkas J. Ruita, 12133 S. 73 Ct., Palos Heights, Ill.; Pirm. pagalb. Petras Killis, 3347 So. Lituanica Ave.; Nutarimų raštininkas S. Kunevičia, 3220 So. Union Ave., tel. CAL 5-6643; Finansų Rašt. S. Kasperas, 3534, tel. Virginia 7-1624; Kontr. rašt. P. Petraitis, 812 W. 33 St., tel. Calumet 5-9191; A. Stukas, izd., 3135 So. Union Ave.; A. Matie-izdo globėjai, 3233 S. Union Av. G. Sverieika ligonių prižiūrėtojas, 7253 So. Washenaw Ave. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėn. pirmą penktadienį, 7:30 val. vak., Chic. Lietuvių Auditorioj, 3133 So. Halsted St. Nariai priimami nuo 18 iki 40 metų.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI.

Chicago Lithuanian Society CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kultūros Draugija.
Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street. Telefonas CA nai 6-0117
VALDYBA:

K. KAIRIS, prezidentas K. AUGUSTAS, išdėstytojas
K. P. DEVEIKIS, vice-prez. P. J. RIDIKAS, trustinis
EMMA ASCILLA, sekretorius P. MILASEVIČIUS, trustinis
P. MILLER, finansų sekretorius
DR. MONTVIDAS, Dr. J. Daktaras, K. GUGIS, Dr. J. Advokatas

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS PASTOGĖS

Sveikatos draudimas

Prezidentas Trumanas politinės kampanijos metu išdėstė Amerikos žmonėms savo programą. Vienas svarbiausių tos programos punktų buvo sveikatos draudimas.

Tenka pasakyti, jog Amerikoje sveikatos draudimo reikala yra labai blogai sutvarkytas. Tiesą, gana žymus nuostatis dirbtuvių pašalpos. Be to, daugumoje atvejų ir iš viso teikia palyginti labai kuklią pašalpą. Pavyzdžiui, ligoninės apmokėjimui ji skiria maždaug tik pusę to, kiek iš tiesų ligoninė atsieina. Tas pat yra ir su daktarų atlyginimu. Apdraudžia toli gražu nepadengia gydytojų sąskaitų, o ypačiai chirurgų.

Rezultatas viso to yra tas, kad sunki liga šeimoje gali tapti šeimos visos santaupas išsemti.

ir ją finansiškai sunaikinti. Ilgas sirgimas yra susijęs su milžiniškomis išlaidomis.

Visa tai turėdama galvoje prezidentas Trumanas ir pasiūlė sveikatos draudimą. Jo pasiūlytas planas siekia Amerikos žmones aprūpinti vaisiais, medikaliu patarnavimu ir reikaliu esant, ligoninėmis.

Planas sukėlė didžiausią opoziciją. Amerikos medikale draugija pasimonojo net apdėti savo narius specialiais mokesčiais ir surinktus pinigus panaudoti propagandai prieš sveikatos draudimą. Tuo būdu ji tikėjosi surinkti apie \$3,500,000. Tačiau tas žygis jai nepasisekė. Ir nepasisekė todėl, kad daugelis daktarų nepritarė tam sumanymui. Pavyzdžiui, New Yorko medikale draugija griežtai pasisakė, kad ji nepritaria tiems mokesčiams ir jos nariai jų mokesčių nemokės. O kai protestai pasigirdo ir kitur, tai Amerikos medikale draugija nuo savo plano kolektooti pinigų kovai prieš sveikatos draudimą atsisakė.

Kodėl Amerikos medikalės draugijos vadai priešinosi sveikatos draudimui? Svarbiausias jų argumentas

yra tas, kad labai nukentės medikalė profesija. Girdi, daktarai bus paversti savo rūšies valdininkais. Jie savo pareigas pildys kaip ir visi biurokratai, — bile tik šiaip taip dabą atlikti ir jį nuo savęs nustumti. O tai, sako jie, medicinos mokslui neišeis į naudą.

Tačiau ne visi daktarai taip mano. Didelis nuostimis jų yra linkęs sveikatos apdraudai (kiek pakeistai) pritarti. Jie mano, kad valdžios finansuojamos ligoninės, klinikos ir tyrimų įstaigos gali daug nuveikti sveikatos srityje. Nebūklauja jie ir dėl savo pajamų: faktiškai daugeliui jų pajamos būtų labiau užtikrintos, negu dabar. Be to, nereikėtų lenktyniuotis ir dėl pacientų. Pagaliau siūloma sveikatos apdrauda nereikalauja, kad visi gydytojai įsijungtų į jos sistemą. Tai paliekama laisvam pasirinkimui: kurie gydytojai norės, tie galės dirbti sveikatos apdraudos įstaigoms, o kurie nenorės, — tai jų niekas nevers.

Tačiau opozicija prezidento Trumano siūlomam sveikatos apdraudos planui pasireiškė ne vien tik iš organizuotų daktarų pusės, bet taip pat ir Kongrese, kur yra vartojami skirtingi argumentai, susivedą prie išlaikų.

Mes jau ir dabar mokame vadinamus socialės apsaugos mokesčius. Iš algų yra atitraukiamas tam tikras nuostimis sakytiems mokesčiams. Valdžia tuos mokesčius padeda į senatvės ir nedarbo fondus. O iš tų fondų yra išmokamos senatvės ir nedarbo apdraudos.

Pagal naują planą socialės apsaugos mokesčiai siūloma žymiai padidinti, kad susidarytų reikiamos sumos sveikatos apdraudai.

Dabar klausimas kyla, kiek atsieitų valdžiai operuoti tokį sveikatos apdraudos planą, kokį siūlo prez. Trumanas?

Ekspertai teigia, kad sakyta planą priėmus, 1960 m. Amerikoje jau turėtų išmokėti \$16,000,000,000! Tiek atsieitų sveikatos apdrauda, ir po tiek (o vėliau ir daugiau) tektų išmokėti kiekvienais metais. Todėl ekspertai tvirtina, jog tai būtų perdaug sunki našta Amerikos žmonėms.

Kiek galima numatyti, originalus prezidento Trumano sveikatos apdraudos planas vargu bus priimtas. Jau siūloma keli kiti sumanymai tam planui pakeisti. Ir vienas iš tų sumanymų, galima tikėtis, netolimoje ateityje bus priimtas. Turės jis būti priimtas, nes socialis draudimas, o ypačiai sveikatos draudimo sritis, Amerikoje yra labai atsilikusi.

ROCKFORD, ILL.

Kultūros Draugija rūpinasi savo nariais.

Rockfordo Lietuvių Kultūros Draugija prieš kiek laiko surengė pramogą savo nario Prano Stanaičio naudai. Buvo sudaryta gausinga komisija, kuri visais būdais stengėsi, kad parengimas pasisektų. Komisijos nariai su atsidėjimu iš anksto platino bilietus.

Parengimas įvyko draugijos klubo patalpose. Pasisekė labai gerai. O apie tai galima spėti iš to, kad pelno liko \$245. Tuos pinigus draugijos finansų sekretorius K. Barzdukas ir B. Mackevičius įteikė Pranui Stanaičiui, kurį ištiko nelaimė, — jį skaudžiai užgavo ir sužeidė sunkvežimis.

Draugija taip pat yra nutarusi rugsėjo 14 d. surengti pikniką. Pikniko pelną bus suteiktas parama Juozui Lukošui ir jo žmonai, Pranui Zvirbliui bei Feliksui Vasiliauskui. Jie yra atsidūrę sunkioje padėtyje dėl ligų ir kitokių nelaimių.

Draugijos pasimojimas teiktis paramą savo nariams, kuriuos ištinka vienokia ar kita kelia nelaimė, yra tikrai gražus gestas.

—Zvalgas.

LICHFIELD, ILL., miestelis kelias dienas turėjo du policijos vadus. Leroy "Blake" Franklin (dešinė) jau pradėjo eiti pareigas, o R. "Jake" Stiefel (kairė) vis dar nenori atiduoti raktų, kol miesto valdyba naujojo nepatvirtins.

LIETUVIŠKA KNYGA ERŠKĖČIŲ KELIAIS

Tolydžiai ne dideliais kiekiais lietuviai tremtiniai išsivandavę po visą platųjį pasaulį. Svetur išvykę tuoj pasigenda, pasiilgsta savo gimtojo spausdinto lietuviško žodžio-knygos, savo tautos kūrinių.

Vakarų Vokietijoje vis dar lietuviškos knygos spausdinamos, yra kas jas čia rašo, o parašyta — spausdina ir skaito. Bet svetimos žemės atsidūrus, kaip iš čia tą knygą gauti? Rodos, būtų paprastas daiktas, — užsakei, pinigų pasiunči ir paštui knyga gauni.

Je, taip buvo, bet tai buvo seniai. Dabar taip nėra. Kiekviena valstybė yra užsidariusi į savo kiaušelį, kietame kumštyje laiko tą savo pinigėlių ir nenori, kad jį išlaivai po visą pasaulį keliautų, kaip anasai palaidūnas sūnus. Kas vertingesnį tą pinigą turi, kaip jį pati svetur išsprūksta, tai jau atgal negrįžta. Negrįžta nei pinigų pavidale, nei kitomis geribėmis. Štai iš visų anglosaksų kraštų pinigai svetur nesiučiami, jie saugojami. Saugojami, kad tų kraštų gerbūvių neparaustų. O kitų kraštų tie pinigėliai tokie menkaverčiai, kad niekas ir niekur svetur nepriima, jie turi tik vietos sąlyginę vertę.

Tai jau ne taip lengva iš Vakarų Vokietijos lietuviškąją čia išėjusią knygą kitur užsisakyti.

Bet kalbama ir tvirtinama, kad pinigais toks landus daiktas, kuris pro visas sienas ir plyšius prasiveržia. Jis visų sunkiai kontroliuojamas, mors kartu visų mėgiamas. Mėgiamas ne kaip pinigais, bet kaip viena iš tokių vertybių, už kurią gali prasimanyti kas "dūšiai" miela, ko širdis trokšta, protas geidžia.

Tai ir toji lietuviškoji knyga jau iš seno įpratusi slaptai pro visokias sienas landžioti, kontrabandos keliu keliauti, daug nuotykų patirti ir aukų turėti ir čia tremties gyvenime surado kelius būdus, kaip po visą pasaulį "vandrovoti", savuosius jos ištroškusius lankyti.

Visur, visame pasaulyje, kur tik tremtinių didesnis ar mažesnis skaičius atsirado, tenai tuoj įsikūrė lietuviškos knygos platintojai, šių laikų modernizuoti nauji knygnešiai — knygnešių karaliaus Bielnio anūakai. Jie svetimos gyvenimo apytovose tuoj susivokė, kas daryti, kad lietuvišką knygą iš Vak. Vokietijos galėtų gauti.

Štai plati Britų imperija, jos padalinių esame visame pasaulyje. Ji su savo dominijomis, ar kolonijomis turi nuolatinius prekybinius ryšius. Čia tarpusavi atsisakymai eina visokeriopais būdais. O tos dominijos, ar kolonijos savo ruožtu su kaimynais taip pat turi įvairių prekybių ryšių ir tuo pačiu atsisakymų. Ana, Anglija yra suvaržiusi pas save įvairių pre-

medžiagos kitur išeitų. Jei yra kas perka, tai nesivaržydama parduok. O šie visi kraštai tarp savęs turi nuolatinius piniginius atsisakymus, todėl tarp tų kraštų valiuta veik nesusvaržoma keliauja. Taipgi, Anglijoje apsigyvenę tasai tradiciniai lietuviai dabar jau modernizuotas knygnešys Vak. Vokietijoje užsisako lietuviškas knygas, o mainais už jas Australijoje užperka medžiagų, Ceilone arbatos, Jamaikoje kokią kitą ir tenyškėms pirkliams duoda parėdymą siųsti į Vak. Vokietiją pavidale dovanų tremtiniais kas jo užpirktą.

Tris-keturis mėnesius tokie siuntinėliai keliauja iki Vak. Vokietiją pasiekia ir adresatų suranda, bet ateina. Ateina. Ir lietuviškos knygos pirkėjas ir pardavėjas tuo būdu sąskaitas suveda — išsilygina, vienas kitam skolingi nepalieka.

Sėkmingiau lietuviškoji knyga š. Ameriką suranda; mal, iš čia maisto siuntinėlius liuosa galima į Vakarų Vokietiją siųsti.

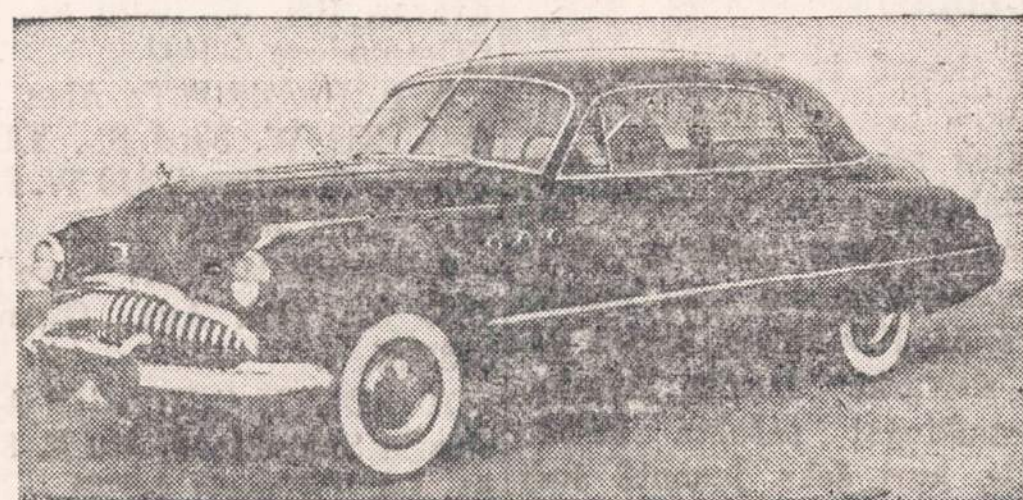
Tai tokie įdomūs moderniekieji keliai lietuviškos knygos šių dienų pasaulio sutemose.

O mūsų nauji knygnešiai ir pati lietuviškoji knyga verčia naujus istorijos lapus ir aukso raidėmis atžymi savo erškėčių kelius.

—Vistaspats.

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVAŠININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD NAUJENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

Greitai Turėsime Mažą Buicką

Jeį žingeidu — kreipkitės pas

DAN KURAITIS

MILDA BUICK SALES

907 W. 35th Street

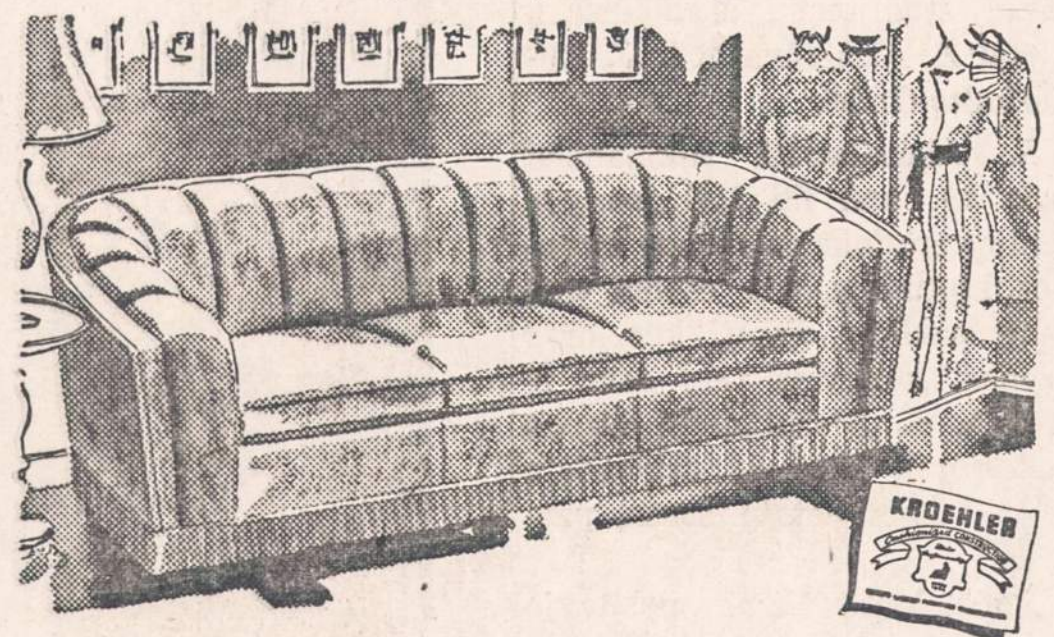
Phone: LAf. 3-2022

Jos. F. Budrik, Inc.

3241 SO. HALSTED ST. CHICAGO 8, ILL.

Tel. CALumet 5-7237

Namams Rakandai, Television, Šaldytuvai, Skalbiamos Mašinos, Pečiai, Dulkių Valytuvai, Jewelry

UŽ \$99.50

JOS PIRKSITE GRAŽŲ PARLOR SETĄ, ĮVAIRIŲ SPALVŲ IR DAR GAUSITE DYKAI LEMPĄ
Krautuvė atdara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais. Leidžiamas žymus radio programos iš WCFL, 1000 kil. radio stoties Sekmadienio vakarais 5:30 P. M. Chicago laiku.

PERMAINA GYVENIME?

Jūsų gyvenimas pasikeičia "vidutiniame amžiuje". Tie periodai apsirėškia pas moteris (38 iki 52 metų)? Ar jūs kenčiate nuo karščiavimos, jautiatės nervinga, nuvargusi? Tada pabandykite Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound pašalinimu šių simptomų. Pinkham's Compound taipgi talpina svyrų, ką daktarai vadina "stomachic tonic effect".
LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND

Dr. Kazimieras Janik 2000 W. 51st Street

OPTOMETRISTAS
Egzaminuoja Akis, Akinius pritaiko
VALANDOS: 10-4 ir 7-9 vak.
Šeštadienį 10-4 po pietų
Trečiadienį uždaryta.
Tel. WALBROOK 5-1188

OPEN MON. & THURS. TILL 9 P.M.

ARMSTRONG
ASPHALT TILE
GRINDIS IDEDAME
\$3495*
10'x10' KAMBARYS
• Kaina įskaitant pa-mušalas (pad), dvigubas priklįjavimas, darbas ir materialas.
Garantuotas Darbas.
• Dykai apskaičiavimas per mūsų grindų tile skyrių.
• Kiti įkainuojami pagal dydį.
Hemlock 4-9712
FOX-GORIN
14 YEARS OF DECORATING & TILING
2859 WEST 63rd ST.

S.A. BERGMAN PAINTS

Visi Tel. PROSPECT 6-3440
Vienintelė Maliauvos, Sienu Popierio ir Window Shade krautuvė DABAR DIDIS PARDAVIMAS: Bergman's House Paint balta ir spalvota \$6.50 vertės. Specialiai Galionas \$5.35
Bergman's Geriausia Vidaus Gloss Virtuvei ir Prausykiai — balta ir vėlesnių spalvų. Specialiai už galioną \$4.25
Bergman's Velvet Flat Alyvos Maliaiva — planama, nėra geresnės, baltos ir pastelės spalvų. Specialiai gal. \$3.49
Famatyk't Bergman's; gaukite draugišką patarimą kaip maliauvoti ir dekoruoti ekonomiška! Sienu Popierį DYKAI sukerpam ir Dykai pristatome
Visi Tel. PROSPECT 6-3440
Bergman's neturi skyrių. Naujos krautuvės valandos: Pirmadienį ir ketvirtadienį, vakarais iki 9 val. Antr., Treč., Penkt., Šešt. iki 6 v.

DIRBTINIUS DANTIS, TAIPGI Dantų Plokštes Čia Padarome

GREITAS PATARNAVIMAS
Plokštesle padarome moksliškai. Naujausias, peršviečiamos plokštelės ir Acrylic dantys. Kreipiame specialų dėmesį į dalimis darytas plokštesle (plates).

Pataisome į tris valandas. Visa darba padaro ekspertai technikai. Mes darome dirbtinius dantis tiksliai pagal įspaudimus, ir gautus užsakymus nuo Illinois Registruotų Dantistų. Greitai pataisome, Vartojame geriausią medžiagą ir gerame darbas.

Čia kalbama lietuviškai.
**CHICAGO DENTAL
LABORATORY**
1720 W. Chicago Ave.
Tel. CHESAPEAKE 3-2926
CHICAGO, ILL.

SOPHIE BARCUS

RYTINIO RADIO
VALANDA
— IS STOTIES —
W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 valandos ryto.
Pirmadieniais taipgi 7 val. vakare.

Išgirsite vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Pradėkite taupyti dabar, nes vadinamieji "boom" laikai eina prie galo

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1739 So. Halsted Street HAYmarket 1-3317

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiadienį nuo 9 ryto iki 12 d. Ketvirtadienį nuo 9 ryto iki 8 vak. Šeštadienį, nuo 9 ryto iki 3 popiet.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted Street HAYmarket 1-3317

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiadienį nuo 9 ryto iki 12 d. Ketvirtadienį nuo 9 ryto iki 8 vak. Šeštadienį, nuo 9 ryto iki 3 popiet.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

RŪPINASI LIETUVIŠKA KULTŪRA

NAUDINGAS LITERATŪROS DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Gegužės 22 dieną Naujųjų name įvyko Literatūros Ratelio narių susirinkimas.

Peskačiūso protokolas ir valdybos nariams padarius trumpus pranešimus apie atliktus darbus, p. Mikas Šileikis, Vakarui Rengti Komisijos pirmininkas, informavo susirinkusius apie įvykusį Literatūros vakarą. Jis trumpai papasakojo sunkumus, kuriuos reikėjo komisijai nugalėti, bet džiaugėsi atliktu darbu. Vakar buvo pasekmingas ir gana jausmingas. Vienas kitas skeptikas abejojo pasisekimu, bet vėliau turėjo pakeisti savo nuomonę.

Panelė Pipiraitė, Literatūros Ratelio sekretorė ir komisijos narė, informavo susirinkusius apie finansinę pusę. Ji pranešė, kad visi vakaro bendradarbiai dirbo be jokio atlyginimo. Sumokėjus visas išlaidas, iš vakaro liko apie 60 dolerių pelno. Tiksliai atskaitą ji pati paskelbė spaudoje. Susirinkimas pareiškė padėką pirmininkui Šileikiui ir kitiems nariams už gerai atliktą vakaro parengimo darbą.

M. Gudelis trumpai pranešė Redakcinės Komisijos vardą. Jis informavo susirinkusius, kad jau yra įgytas popierius planuojamam metraščiui, turima keletą straipsnių ir dar keletą pažadų. M. Šileikis papildė Redakcinės Komisijos pranešimą, nupasakodamas atliktus susirinkimus, atspausdintus "Literatūros" numerius ir ap-

lartus planus. Vl. Civiškas pranešė, kad jis nedirbs Redakcinėje Komisijoje ir pasiūlė kitą žmogų išrinkti. Susirinkimo pirmininkas paklausė p. Civišką išėjimo iš komisijos priežasties. Civiškas atsakė, kad priežastis esanti neseminė ir nenorįs aiškinti. Tuo pačiu metu jis pasižadėjo būti aktyviu biurolio nariu ir bendradarbiauti.

M. Gudelis ir S. Pipiraitė informavo apie paruošiamus darbus Literatūros Konkursui. Susirinkusieji pritarė planui, pasižadėjo jį remti ir įgaliojo valdybą netolimoje ateityje paruošti ir paskelbti konkurso sąlygas.

Susirinkimas išrinko Finansų komisiją piniginiams reikalais rūpintis. Komisija ieškos būdų lėšoms sukelti. Komisijon išrinkti p. J. Varkala, A. Ambrozė ir S. Pipiraitė.

Susirinkimas taip pat nutarė pakeisti organizacijos vardą. Vietoje Literatūros Ratelio, nutarė vadintis Literatūros Draugija. "Ratelio" tiko, kai buvo mažas būrelis žmonių, bet šiandien, kada jis jau išaugo į didelę organizaciją, geriau atitinka draugijos vardą. Draugijos valdyba įgaliojama padaryti pakaitą įstatuose ir projektus išsiuntinėti nariams, kad ateinančių rudenį jie galėtų būti papildyti ir pakeisti.

Susirinkimas praėjo jaukioje ir draugiškoje nuotaikoje.

—M. G.

KELIAS JAUNIMUI

(KELIOS PASTABOS APIE LUC ĮVYKUSI VAKARĄ — KELIAS MUZIKAI)

Sekmadienį, gegužės mėn. 22 d., Lietuvių auditorijos didžioje svetainėje LUC pasirodė savo originalia kūryba.

Kuomet buvo rašoma ir skelbiama, kad LUC stato muzikalinį veikalėlį—Duokit kelią muzikai, tai savaime kilo klausimas, kodėl muzikaliniam veikalėliui toksai pasirinkta pavadinimas?

Juk muzika, kaip ir visos kitos meno šakos, gyvenimui eina savaimingai, nepriklausomai. Menas nėra pajungiamas, kuriems nors kitiems tikslams, — jis savarankus ir kaip toks pats sau kelią skina į gyvenimą.

Būta tokių abejonių, bet štai scenoje regėtas tasai muzikalinis veikalėlis visas tas abejones išsklaidė. To veikalėlio autorė Julie Allman tiek jautri menui, kad tam veikalėliui pavadinimą davė visai vykusį. Tai ne muzikalinis veikalėlis, o tik gyvenimiškas vaizdelis juokui atmištas ne tiek muzika, kiek daina pajavairintas. Tokiai kūrybai pro visus dienos rūpesčius ir vargus reikia duoti kelią, kad turėtume progą atsikvėpti ir kartu linksmai nusiteikti. Autorė Julie Allman savo tikslo atsiekė ir linkėtinai jai, kad tokių šūpinių pavaldie ir ateityje mėgintų kūrybiniai pasireikšti. Tikrai puišku, kad LUC į teatro sceną iš-eina savais originaliais kūriniais. Visi artistai mėgėjai tame veikale dalyvavę, matyti, dėjo nemažą pastangų ir daug pasidarbavo, kad scenoje pasirodyti tinkamai.

Koncerto dainininkė Helen Vespender yra verta dėmesio. Temperantingai scenoje pasirodė su daina—Meilės ilgesys—Lucille Valatka.

Visi scenos dalyviai, kaip štai sakytojas Leopoldas Trečiokas, Paul Lavens, Glaute Luth, V. Baltrūnas, Lillian Žilvitis, Thecla Kachušis, Jim Javagela, Al. Vingris, Al. Rimkus,

Bill Goegal ir kiti buvo savo vietoje. Kiek scenoje nepavyko skudutinkams, o gal tik todėl, kad paimtas buvo per daug lėtas tempas. Vykusiai visą surežisavo Al. Krisciūnas, šokius gerai sutvarkė Lucille Valatka. Nuotaikingai pasokta šešėlio šokis, kurį šoka jaunutė Judi Ann Godfrey, Ellen Skirmund padedama. Scenos tvarkytoju buvo Stankanciewicz Choras iš susidėjusių šių dainininkių ir dainininkų: J. Allman, V. Jurgelionis, H. Kisonas, O. Kolais, E. Lavens, I. Norbut, R. Sin-kus, E. Skirmont ir kitų buvo judrus, gyvas ir darnus. Jis visą šią scenos vaizdėlį tiek dekoratyviai, tiek daina gražiai pajavairino.

Dekoracijos patraukliai buvo sudarytos. Čia įdėta daug kruopštaus darbo ir skonio. Visas jau vertinga, kad originalu, kad sava kūryba.

Vaidinimui užsibaigus, žiūrovai lyg buvo nustebe, kad tos nuotaikingos valandėlės tai greitai užsibaigė.

Čia rašusiam tenais teko susieiti dvi buvusias Pirmyn chor-dalyves, anuomet Lietuvoje viešėjusias, tenais ilgesim laikui studijoms užsilikusiais, — tai S. Aleksūnaitė ir J. Bučinskaitė-Gribė.

S. Aleksūnaitė įtikinančiai pareiškė, kad iki šiol jos gyvenimo geriausios dienos buvusios Lietuvoje, kur esama tiek daug saulėtų dienų, kur oras grynas, kur visa taip sava ir artima. S. Aleksūnaitė vienus metus yra išbuvusi Japonijoje ir iš tenais netaip seniai parvyko. Bučinskaitė šiame pobūvyje tvarkė lietuvių liaudies meno kuklią parodėlę ir čia davė ją atlinkusiemis įvairius paaiškinimus. Bučinskaitė taip pat entuziastingai atsiliepia apie Lietuvą ir kupina tenais įvytių tęspūdžių. J. V.

"TAG DAY" CHICAGOJE

Tūkstančiai lietuvių tremtinių invalidų, sergančių džiova ir kitomis ligomis negalės atvažiuoti į Ameriką. Jiems reikalinga skubi pagalba maistu ir rūbais.

Tą pagalbą ranką turime mes jiems ištiesti, mūsų nelaimingiems broliams. Tam kilniam darbui Illinois BALF-o Vajaus Komitetas nutarė praversti Chicagoje "Tag Day". Šiam reikalui reikalinga daug rinkėjų. "Tag Day" (rinkliava gatvėse) įvyks birželio 10 dieną (penktadienį).

Nebedaug laiko, todėl nieko nelaukiant reikia sukrusti prie darbo. Kur yra BALF-o skyrius, ten darbas jau yra prasidėjęs.

Rinkėjų registracijos patogumui Vajaus Komitetas praneša, kad dėl "Tag Day" galima registruotis sekančiose komisijose pas šiuos asmenis:

1. BRIGHTON PARK: J. Encheris, 4401 So. Mozart St., tel. LAF. 3-2973. John Kass, 4216 S. Archer Ave., LAF. 3-8617.

2. WEST SIDE: "Draugas", J. Šimaitienė, 2334 S. Oakley Ave., tel. Virginia 7-6641.

3. NORTH SIDE: V. Daugirdienė, 1644 Wabansia Ave., tel. BRUNSWICK 8-2591.

4. MARQUETTE PARK: "Margutis", 6755 So. Western Ave., GROVEHILL 6-2242; Don Varnas Poste, 6816 S. Western Ave., GROVEHILL 6-9858 (čia yra ir BALF-o Vajaus Komiteto raštinė).

5. TOWN OF LAKE: Bronė Pivariūnienė, 4622 So. Marshall Ave., YARDS 7-3599.

6. 18-ta KOLONIJA: Veronika Galmaitė, 717 W. 18th St., CANAL 6-1504; "Naujienos", 1739 So. Halsted St., CANAL 6-8500.

7. ROSELAND: Petras Nieldaras, 109 W. 109th St., tel. COMMODORE 4-0407.

8. BRIDGEPORT: Alex Burdrys, 939 W. 33rd St., YARDS 7-6934; "Sandra", 840 W. 33rd St., YARDS 7-4789.

9. CICERO: K. P. Deveikis, 1330 So. 49th Ave., Olympic 3337-M.

10. SOUTH CHICAGO: Anastazija Snarskienė, 610 E. 88th St., tel. TRIANGLE 4-9291.

Užsiregistruoti ir visas informacijas galima gauti BALF-o Vajaus Komiteto raštinėje, 6816 So. Western Ave., GROVEHILL 6-9858.

Illinois BALF-o Vajaus Komitetas kviečia skaitlingai registruotis "Tag Day" ir paraginti užsiregistruoti savo kaimynėse.

Kas negali visą dieną pašvęsti šiam darbui, tas tegul pasižada bent kelioms valandoms iš ryto, per pietus arba vakare.

—Bronius Budginas, BALF-o Vajaus Vedėjas.

"NAUJIENOS"—NEIŠSEIMAMAS ŽINYNIO IR ISMINTIES ŠALTINYS. SKAITYTI JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI!

Prezidentas Trumanas (dešinėje) nuvažiojo į aerodromą, kad galėtų palinkėti geros kelionės Paryžių važiuojančiam sekretoriui Dean Acheson. Kartu su sekretoriu išvažioja ir ponia Acheson. Paryžiuje pirmadienį prasidės keturių užsienio ministrų konferencija.

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE—FOR SALE

Namai žemė—Pardavimui

SOCIALIO TEISINGUMO PATAVIMO BŪDAS

Visi žino, kad per mane galima nusipirkti arba parduoti bilė kokią nuscavybę arba namą greitai ir pelningiau. Mano Teisingas patarnavimas patinka visiems, patiks ir jums ir pagalbės sutaupti nemažai pinigų. Taupykite senatvei. Padarome morkičius už 4% be komiso. Notaras CHARLES URNICH—Urnikas 2500 W. 63rd St., 2-ros lubos, Tel. PROSPECT 6-6025.

2 FLATU mūrinis, 4—4-ris, 4 kambariai beismonte. Karštu vandeniu šildomas. Garažas. Geros įplaukos. 1905 So. Avers. Kreiptis į beismontą. Savininkas.

4 FLATU mūrinis, įplaukų \$1,032 į metus; maudynės, tuščias flatas, pertaitytas; 2 karų garažas, 3136 S. Lowe Ave., 1 aukštas priešakyje, (po 1 val. popiet). \$9,000.

2—4-ris, KAINA \$11,650 2 flatu. Atrodo kaip naujas. 2 miegamieji. Dideli viškai. Medinis su siding. Cementinis fundamentas. Užimti galima abu flatus. Savininkas turi parduoti. Talman, arti 47th. HEMLOCK 4-8300.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

-ARIZONA COURT \$10,000 vertas, kiti bargenai, Perkins, bonded broker. 6244 So. 3 Ave., Phoenix, Arizona.

160 AKRU PUKIAI PAGERINTA, IRIGUOTA gaiviamie slėnyje arti Keenesburg, Colo. \$30,000. Ross & Co., 528—18 St., Denver, Colo. Tel. AI 3131.

200 AKRU, moderniškas namas, yra elektra, 7 mylios Mauston, Wis., M. Stange, R. 2, Box 108, New Lisbon, Wisconsin.

RESORTS FOR SALE

Kurortai Pardavimui

HAYWARD, WIS., rezortų srityje, 29 akrų gražaus miško, \$5000. kelios pėdos ežero pakrašty; puikūs trobesiai, gasas, yra elektra, vanduo, tinkamas rezortui, privatiškam vartojimui. Kaina \$13,000. Išmokėjimai. Fred Knoth, 5 No. Wabash Ave., FRANKLIN 2-7007.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

TAVERNA, 2643 West 71st Street, apartamentas užpakaly. Stakas, televizion, fikieriai įskaitant. Atsilankykite ypatingai.

TRANSPORTATION

Kelionė

JONAS KLEVINSKAS atvykęs iš Los Angeles, Calif., grįžta atgal pradžioj birželio. Gali paimti vieną ar du keleivius. Praneškite. Tel. Englewood 4-6530.

PERSONAL

Asmenų Ieško

PAIEŠKOJIMAS Noriu surasti savo pusseserę — Veroniką ir Bronę Kursevičiūtes (dabart. pavardžių nežinau). Gim. Alytaus apskr., Miroslavo valsč., Obelininkų (Cigoniskų) kaime. Į Ameriką atvykusios prieš 1 Pasaul. Karą. Vaclovas Petrauskas, R. 2, Box 887, Scottville, Mich.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE

Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

A & C

MOTOR SALES

816-20 W. 35th St.

Geras pasirinkimas

vartotų automobilių

visados.

A & C Motor Sales

Mes perkame gerus vartotus automobilius.

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

REIKIA BATŲ SIUVEJŲ

prie custom darbo ir pataisymų GERAS MOKESTIS Pastovus darbas. M. LARSON 317 West Madison St.

HELP WANTED—FEMALE

Reikia Darbininkių

DIDESNĖS DARBŲ PROGOS

pas ALDENS

511 So. Paulina

Clercal ir lengvas

dirbtuvės darbas

★ ENTRY CLERKS

★ SINGLE BILLERS

★ INDEX CLERKS

★ POWER MACHINE

★ OPERATORS

★ PREPACKERS

★ ORDER FILLERS

17 iki 35 metų amžius.

ATEIKITE ŠIANDIEN

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE

Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

FLAT PAINT \$2.49 gal.

ENAMEL \$2.98 gal.

Puikus pasirinkimas likusio sienoms

popierio, vertės iki \$3.00 už rolę—

10 (dešimt) centų už pavienia rolę

ir aukščiau. Mes renduojam grindi

sanders, edgers ir sienų popieriui

nuėmimui irrankius.

Apkarpome sienoms popiera

BERLAND'S PAINT AND

WALLPAPER STORE

3540 W. Roosevelt Road.

Tel. Van Buren 6-1040.

DYKAI PRISTATOME BILĖ KUR.

AIR-FLTO SPRAY SHOP

ERIENSE BROTHERS

FURNITURE REPAIRED.

REFINISHED & UPHOLSTERED

Krautuvių ir Ofisų Įrengimai.

TAIPGI:

RADIOS — REFRIGERATORIAI

PIANAI

TAIPGI:

Neatsimtieji baldai pardavimui

PRIEINAMAI

3520 So. Halsted Street

Tel. FRONTIER 6-2222.

REPAIRS—IN GENERAL

Įvairūs Pataisymai

Taisome Visokius

REFRIGERATORIUS

Greitai — Prieinamai — Garantija

Mūsų radio ir television patarnavi-

mo skyrius yra įrengtas taip, kad

galima pataisyti bilė koki radio.

Tubas išstiriame dykai—Atneškite

Kreipkitės arba telefonuokite

mums šiandien

A. C. NOVAK & SONS

3428 WEST 63RD STREET

CHICAGO 29, ILL.

Tel. HEMLOCK 4-3352.

PAINTERS AND DECORATORS

Maliavotojai ir Popieruotojai

Nacionaliai žinomos rūšys

Nu-Enamel, Dutch Boy, Pittsburgh

Wall-Hide, Benjamin Moore,

Ken-Tone-Ladders

Didelis pasirinkimas 1949 metų

seninio popieriaus.

Renduoją Grindų Sanders ir sieninio

popieriaus nuėmimo mašinas.

Nemokamas grindų išlyginimo

(sanding) apkaivavimas.

METRIC'S PAINT STORE

6153 So. Kedzie Avenue

Grovehill 6-1875 ir 6-4757

Pirm. ir Ketv. 7:30 ryto iki 9 vak.

Ant. Penk., Šešt. 7:30 ryto iki 6 vak.

Trečiadienį atidara visa diena.

MES PRISTATOME.

BUILDING MATERIAL

Statybos Materialas

SAVE MONEY!

NORI STATYTI? PATAISYTI?

PERMODELIUOTI?

Dėl statybos medžiagų pamaty-

kite mūsų pirmia. Mes turime

didelį pasirinkimą langų, durų

ir sietelių, atsistmų iš Armijos,

kuri yra puiki vasaramui per-

modeliavimo ir pataisų.

Sustokite ir pamatykite mūsų

modėl garažą; mes ne tik stato-

me garažus, bet ir juos taisom.

Taupykit pinigus, atsilankykite!

Southwestern

LUMBER CO.

7437 SO. WESTERN AVENUE

GROVEHILL 6-5656.

A. L. D. D. NARIAI

Tel. VIrginia 7-6583

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1—3 ir 7—8

Serdomis ir nedėl. uždaryta.

Subatomis nuo 1—3.

Rez. 3241 W. 66th Place

Phone RE public 7-7868